

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 13ης Ιουλίου 1995 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-466/93, T-469/93, T-473/93, T-474/93 και T-477/93,

Thomas O'Dwyer, Thomas Keane, Thomas Cronin και James Reidy, κάτοικοι αντιστοίχως Drumdowney, Snowhill, Waterford (Ιρλανδία), Corbally, Gurtymadden, Loughrea, County Galway (Ιρλανδία), Ardmore, Waterford (Ιρλανδία) και Carrowreagh, Cooper, Tubbercurry, County Sligo (Ιρλανδία), εκπροσωπούμενοι από τον Anthony Burke, solicitor, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Arsène Kronshagen, 12, boulevard de la Foire,

ενάγοντες,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τους Arthur Brautigam, νομικό σύμβουλο, και Michael Bishop, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Bruno Eynard, διευθυντή της Διευθύνσεως Νομικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, 100, boulevard Konrad Adenauer,

εναγομένου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

υποστηριζομένου από την

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Gérard Rozet, νομικό σύμβουλο, και Christopher Docksey, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

παρεμβαίνουσα,

που έχουν ως αντικείμενο αφενός (υποθέσεις Τ-466/93, Τ-469/93, Τ-473/93 και Τ-474/93) την επανόρθωση της ζημίας που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι ενάγοντες λόγω της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 816/92 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1992, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68, περί κοινής οργάνωσης των αγορών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 86, σ. 83), και αφετέρου (υπόθεση Τ-477/93) την επανόρθωση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη ο ενάγων λόγω της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 748/93 του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 1993, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3950/92, για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 77, σ. 16),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Biancarelli, Πρόεδρο, C. P. Briët και C. W. Bellamy, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Φεβρουαρίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και κανονιστικό πλαίσιο

- 1 Οι ενάγοντες είναι όλοι παραγωγοί γάλακτος, κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ιρλανδία. Το εμβαδόν των εκμεταλλεύσεών τους είναι 42 εκτάρια (Th. O'Dwyer), 30 εκτάρια (Th. Keane), 51 εκτάρια (Th. Cronin) και 33 εκτάρια (J. Reidy). Το ζωικό κεφάλαιο του Th. O'Dwyer περιλαμβάνει 50 γαλακτοφόρες αγελάδες, του Th. Keane 23, του Th. Cronin 32 και του J. Reidy 45.
- 2 Το 1984, για να καταπολεμήσει την πλεονασματική παραγωγή γάλακτος, το Συμβούλιο θέσπισε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 856/84, της 31ης Μαρτίου 1984, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68, περί κοινής οργάνωσης των αγορών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 10, στο εξής: κανονισμός 856/84). Ο κανονισμός αυτός, ο οποίος πρόσθεσε ένα νέο άρθρο 5γ στον κανονισμό (ΕΟΚ) 804/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 82, στο εξής: κανονισμός 804/68), θέσπισε, για πέντε διαδοχικές δωδεκάμηνες χρονικές περιόδους, αρχής γενομένης από την 1η Απριλίου 1984, μια συμπληρωματική εισφορά (η οποία είναι σήμερα ίση προς το 115 % της ενδεικτικής τιμής του γάλακτος) επί των ποσοτήτων γάλακτος που παραδίδονται και υπερβαίνουν μια ποσότητα αναφοράς («ποσόστωση»), που καθορίζεται για κάθε παραγωγό ή αγοραστή (παράγραφος 1), εντός των ορίων μιας «συνολικής εγγυημένης ποσότητας», καθοριζομένης για κάθε κράτος μέλος, ίσης προς το σύνολο των ποσοτήτων γάλακτος που παραδόθηκαν κατά το ημερολογιακό έτος 1981, προσαυξημένο κατά 1 % (παράγραφος 3), και συμπληρωμένης, ενδεχομένως, από μια πρόσθετη ποσότητα προερχομένη από την «κοινοτική εφεδρική ποσότητα» (παράγραφος 4). Η συμπληρωματική εισφορά μπορούσε, κατ' επιλογήν του κράτους μέλους, να εφαρμοστεί είτε στους παραγωγούς, ανάλογα με την ποσότητα των παραδόσεών τους («εναλλακτική λύση Α»), είτε στους αγοραστές, ανάλογα με τις ποσότητες που τους είχαν παραδοθεί από τους παραγωγούς, οπότε στην περίπτωση αυτή η εισφορά θα μετεκυλλετο στους παραγωγούς, κατ' αναλογία προς τις παραδόσεις τους («εναλλακτική λύση Β»). Η Ιρλανδία επέλεξε την εναλλακτική λύση Β.
- 3 Το 1986, λόγω του ότι η παραγωγή στον τομέα του γάλακτος εξακολούθησε να είναι πλεονασματική, οι συνολικές εγγυημένες ποσότητες μειώθηκαν κατά

2 % για την περίοδο 1987/88 και κατά 1 % για την περίοδο 1988/89, χωρίς αποζημίωση, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1335/86 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 1986, για την τροποποίηση του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 119, σ. 19), και με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1343/86 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 1986, για τον τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 119, σ. 34). Η μείωση αυτή συνοδεύθηκε από ένα καθεστώς αποζημιώσεως για την εγκατάλειψη της παραγωγής, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1336/86 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 1986, για τον καθορισμό αποζημίωσης για την οριστική εγκατάλειψη της γαλακτοπαραγωγής (ΕΕ L 119, σ. 21).

- 4 Το 1987, δεδομένου ότι η προσφορά και η ζήτηση δεν ήταν ακόμη σε σημείο ισορροπίας, το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 775/87 του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 1987, για την προσωρινή αναστολή μέρους των ποσοτήτων αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 5γ, παράγραφος 1, του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 78, σ. 5, στο εξής: κανονισμός 775/87), προέβη σε προσωρινή αναστολή του 4 % κάθε ποσότητας αναφοράς για την περίοδο 1987/88 και του 5,5 % για την περίοδο 1988/89. Σε αντιστάθμιση αυτού, το άρθρο 2 του κανονισμού 775/87 προέβλεπε τη χορήγηση αποζημιώσεως 10 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα (kg) για κάθε μία από τις περιόδους αυτές.

- 5 Το 1988 η ισχύς του συστήματος της συμπληρωματικής εισφοράς παρατάθηκε κατά τρία έτη, μέχρι τη λήξη της όγδοης δωδεκάμηνης περιόδου (ήτοι μέχρι τις 31 Μαρτίου 1992), με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1109/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988, για την τροποποίηση του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 110, σ. 27). Συγχρόνως, το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1111/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988, για την τροποποίηση του κανονισμού 775/87 (ΕΕ L 110, σ. 30, στο εξής: κανονισμός 1111/88), διατήρησε την προσωρινή αναστολή του 5,5 % των ποσοτήτων αναφοράς που προβλέπονταν στον κανονισμό 775/87 για τρεις επιπλέον δωδεκάμηνες περιόδους (1989/90, 1990/91 και 1991/92). Το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 1111/88 προέβλεπε επίσης ότι η αναστολή επρόκειτο να αντισταθμιστεί με την άμεση καταβολή σταδιακά φθίνουσας αποζημιώσεως ίσης προς 8 ECU ανά 100 kg για το 1989/90, 7 ECU ανά 100 kg για το 1990/91 και 6 ECU ανά 100 kg για το 1991/92.

- 6 Το 1989 ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3879/89 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 1989, για την τροποποίηση του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 378, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 3879/89), μείωσε τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες κατά 1 %, προκειμένου να αυξήσει την κοινοτική εφεδρική ποσότητα και να καταστήσει έτσι δυνατή την επαναχορήγηση πρόσθετων ποσοτήτων αναφοράς σε ορισμένους λιγότερο ευνοημένους παραγωγούς. Συγχρόνως, για να διατηρήσει αμετάβλητο το επίπεδο των μη ανασταλεισών ποσοτήτων αναφοράς, το ποσοστό των προσωρινώς ανασταλεισών ποσοτήτων αναφοράς μειώθηκε από 5,5 % σε 4,5 % με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3882/89 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 1989, για την τροποποίηση του κανονισμού 775/87 (ΕΕ L 378, σ. 6, στο εξής: κανονισμός 3882/89). Ο κανονισμός 3882/89 αύξησε επίσης την προβλεπόμενη στον κανονισμό 1111/88 αποζημίωση σε 10 ECU ανά 100 kg για το 1989/90, 8, 5 ECU ανά 100 kg για το 1990/91 και 7 ECU ανά 100 kg για το 1991/92, προκειμένου να εξακολουθήσει να καταβάλλεται στους παραγωγούς το ποσό που προέκυπτε από το ποσοστό αναστολής του 5,5 %.
- 7 Το 1991 ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1630/91 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1991, για την τροποποίηση του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 150, σ. 19), προέβη σε νέα μείωση κατά 2 % των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων, για την οποία καταβλήθηκε αποζημίωση σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1637/91 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1991, περί αποζημιώσεως της μείωσης των ποσοτήτων αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68 και της οριστικής εγκατάλειψης της γαλακτοπαραγωγής (ΕΕ L 150, σ. 30).
- 8 Στις 31 Μαρτίου 1992 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 816/92, για την τροποποίηση του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 86, σ. 83, στο εξής: κανονισμός 816/92), ο οποίος αποτελεί τον επίδικο κανονισμό στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-466/93, T-469/93, T-473/93 και T-474/93. Οι δύο πρώτες αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 816/92 έχουν ως εξής:

«εκτιμώντας ότι το καθεστώς συμπληρωματικής εισφοράς που θεσπίζει το άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 (...) λήγει στις 31 Μαρτίου 1992· ότι στο πλαίσιο της αναμόρφωσης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) πρέπει

να θεσπιστεί ένα νέο καθεστώς που θα εφαρμόζεται ως το 2000· ότι, κατά συνέπεια, θα πρέπει στο ενδιάμεσο διάστημα να συνεχιστεί το ισχύον καθεστώς για ένα ένατο δωδεκάμηνο· ότι, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής, η ολική ποσότητα που καθορίζεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό ενδέχεται να μειωθεί με ταυτόχρονη αποζημίωση για την εν λόγω περίοδο, προκειμένου να συνεχιστεί η προσπάθεια εξυγίανσης που έχει ήδη αναληφθεί·

ότι η προσωρινή αναστολή μέρους των ποσοτήτων αναφοράς, από το τέταρτο έως το όγδοο δωδεκάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 775/87 (...) κατέστη αναγκαία λόγω της καταστάσεως της αγοράς· ότι η διαρκής παρουσία πλεονασμάτων καθιστά αναγκαίο τον αποκλεισμό, για την ενάτη περίοδο, του 4,5 % των ποσοτήτων παραδόσεων αναφοράς από τις εγγυημένες συνολικές ποσότητες· ότι, στα πλαίσια της αναμόρφωσης της ΚΓΠ, το Συμβούλιο θα αποφασίσει οριστικά για το μέλλον των ποσοτήτων αυτών· ότι, για την περίπτωση αυτή, θα πρέπει να καθοριστεί το ύψος για κάθε κράτος μέλος των συγκεκριμένων ποσοτήτων».

- 9 Το άρθρο 1 του κανονισμού 816/92 τροποποίησε το άρθρο 5γ, παράγραφος 3, του κανονισμού 804/68, προσθέτοντας το ακόλουθο σημείο:

«ζ) για τη δωδεκάμηνη περίοδο μεταξύ της 1ης Απριλίου 1992 και της 31ης Μαρτίου 1993, η ολική ποσότητα σε χιλιάδες τόνους έχει ως εξής, με την επιφύλαξη μείωσης, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής στα πλαίσια της αναμόρφωσης της ΚΓΠ, κατά 1 % στη διάρκεια της περιόδου, ποσοστό που υπολογίζεται επί των ποσοτήτων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου:

(...)

Ιρλανδία 4 725,600

(...)

Οι ποσότητες που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 775/87, αλλά αποκλείονται από το πρώτο εδάφιο είναι οι ακόλουθες (σε χιλιάδες τόνους):

(...)

Ιρλανδία 237,600

(...)

Το Συμβούλιο θα αποφασίσει οριστικά για το μέλλον των ποσοτήτων αυτών, στα πλαίσια της αναμόρφωσης της ΚΓΠ.»

10 Με τους κανονισμούς της 30ής Ιουνίου 1992, (ΕΟΚ) 2071/92, για την τροποποίηση του κανονισμού 804/68, (ΕΟΚ) 2072/92, για τον καθορισμό της ενδεικτικής τιμής του γάλακτος και των τιμών παρέμβασης ορισμένων γαλακτοκομικών προϊόντων για δύο ετήσιες περιόδους, από την 1η Ιουλίου 1993 έως τις 30 Ιουνίου 1995, (ΕΟΚ) 2073/92, για την προώθηση της καταναλώσεως στην Κοινότητα και τη διεύρυνση των αγορών του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, και (ΕΟΚ) 2074/92, για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 215, σ. 64, 65, 67 και 69 αντιστοίχως), το Συμβούλιο θέσπισε την αναγκαία νομοθεσία σχετικά με τη λειτουργία των αγορών του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων για την περίοδο 1992/93, χωρίς να μνημονεύσει τις μη διατηρούμενες ποσότητες αναφοράς, τις οποίες αφορούσε ο κανονισμός 816/92.

11 Με έγγραφο της 16ης Δεκεμβρίου 1992, η Irish Creamery Milk Suppliers Association, ενεργούσα εξ ονόματος όλων των μελών της, συμπεριλαμβανομένων των εναγόντων, ζήτησε από το Συμβούλιο, κατ' ουσίαν, να χορηγήσει αποζημίωση λόγω της αναστολής των ποσοτήτων αναφοράς που προβλέπονταν στον κανονισμό 816/92 και να μην παγιώσει την αναστολή αυτή ή, σε αντίθετη περίπτωση, να χορηγήσει προσήκουσα αποζημίωση στους ενδιαφερομένους παρα-

γωγούς. Με έγγραφο της ίδιας ημερομηνίας, η Irish Creamery Milk Suppliers Association ζήτησε από την Επιτροπή να επιβεβαιώσει ότι οι προτάσεις που είχε τότε υποβάλει στο Συμβούλιο δεν αφορούσαν τη μόνιμη κατάργηση του 4,5 % των ποσοτήτων αναφοράς ή, στην αντίθετη περίπτωση, να αποσύρει τις προτάσεις αυτές και να επιβεβαιώσει ότι θα υπέβαλλε πρόταση περί αντισταθμίσεως για την αναστολή η οποία θα εφαρμοζόταν για την περίοδο 1992/93, καθώς και για κάθε οριστική μείωση των εν λόγω ποσοτήτων.

12. Εν συνεχεία, δεδομένου ότι εξακολούθησε να είναι αναγκαίο ένα σύστημα συμπληρωματικής εισφοράς, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3950/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 405, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 3950/92), κωδικοποίησε και παρέτεινε για επτά πρόσθετα έτη την ισχύ των διατάξεων που αφορούν το σύστημα των ποσοτήτων αναφοράς και των συμπληρωματικών εισφορών, ενσωματώνοντας στις συνολικές εγγυημένες ποσότητες την παλαιά κοινοτική εφεδρική ποσότητα (βλ., μεταξύ άλλων, την πρώτη και την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3950/92). Το άρθρο 3 του κανονισμού 3950/92 προβλέπει ότι το σύνολο των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς ίδιας φύσεως δεν μπορεί να υπερβαίνει τις αντίστοιχες συνολικές ποσότητες που θα καθοριστούν για κάθε κράτος μέλος. Το άρθρο 4 του κανονισμού 3950/92 προβλέπει ότι η ατομική ποσότητα αναφοράς είναι ίση προς τη διαθέσιμη ποσότητα στις 31 Μαρτίου 1993, υπό την επιφύλαξη προσαρμογών σε εθνικό επίπεδο, εντός των ορίων της συνολικής ποσότητας του άρθρου 3.
13. Στις 5 Φεβρουαρίου 1993 το Συμβούλιο απάντησε στην Irish Creamery Milk Suppliers Association ότι κατά την από 14 έως 17 Δεκεμβρίου 1992 συνεδρίαση του Συμβουλίου δεν είχε ληφθεί κανένα μέτρο σχετικό με την προβλεπομένη στον κανονισμό 816/92 προσωρινή αναστολή.
14. Στις 17 Φεβρουαρίου 1993 η Επιτροπή απάντησε στην Irish Creamery Milk Suppliers Association ότι οι αποφάσεις που είχε λάβει το Συμβούλιο, βάσει των προ-

τάσεων της Επιτροπής, ελάμβαναν υπόψη το γενικό συμφέρον και, επομένως, ήταν ενδεχόμενο να μην ικανοποιούν όλα τα επιμέρους συμφέροντα απ' όλες τις απόψεις. Στο έγγραφο αυτό η Επιτροπή ανέφερε επίσης «την έκδοση του κανονισμού του Συμβουλίου ο οποίος μετατρέπει σε οριστική μείωση, χωρίς άλλες αντισταθμίσεις, τις ποσότητες που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 775/87».

- 15 Στις 17 Μαρτίου 1993, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 748/93, για την τροποποίηση του κανονισμού 3950/92 (ΕΕ L 77, σ. 16, στο εξής: κανονισμός 748/93), ο οποίος αποτελεί τον επίδικο κανονισμό στην υπόθεση T-477/93. Οι τρεις τελευταίες αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 748/93 έχουν ως εξής:

«[εκτιμώντας] ότι είναι επιτακτική ανάγκη, να θεσπιστούν, με ισχύ από την 1η Απριλίου 1993, οι εγγυημένες συνολικές ποσότητες των κρατών μελών, προκειμένου η έλλειψη ρύθμισης να μην καταστήσει αναποτελεσματικές τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 3950/92·

ότι, εν αναμονή μεταγενέστερης απόφασης, πρέπει να παραταθεί η ισχύς των εγγυημένων συνολικών ποσοτήτων οι οποίες ισχύουν στις 31 Μαρτίου 1993, προσαυξημένων κατά τα υφιστάμενα την ημερομηνία αυτή ποσά τα προερχόμενα από την [κοινοτική εφεδρική ποσότητα]·

ότι ο καθορισμός των εγγυημένων συνολικών ποσοτήτων μέσω του παρόντος κανονισμού θα αποτελέσει, εάν χρειαστεί, το αντικείμενο προσαρμογής όταν εξεταστούν και πάλι όλα τα προβλήματα που συνδέονται με τον καθορισμό των τιμών για την περίοδο 1993/94 (...)

- 16 Το άρθρο 1 του κανονισμού 748/93 συμπλήρωσε το άρθρο 3 του κανονισμού 3950/92 με την προσθήκη του ακόλουθου εδαφίου:

«Για τη δωδεκάμηνη περίοδο από την 1η Απριλίου 1993 έως τις 31 Μαρτίου 1994, οι εγγυημένες συνολικές ποσότητες των κρατών μελών καθορίζονται στο ίδιο επίπεδο με εκείνες που ορίζονται στο άρθρο 5γ, παράγραφος 3, στοιχείο ζ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68, προσαυξημένες κατά τα ποσά τα προερχόμενα από [την κοινοτική εφεδρική ποσότητα], όπως κατανέμονται στις 31 Μαρτίου 1993, και με εκείνες που ορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84.»

- 17 Επομένως, ο κανονισμός 748/93 εξαίρεσε από τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες για την περίοδο 1993/94 τις μη διατηρηθείσες με τον κανονισμό 816/92 ποσότητες αναφοράς για την περίοδο 1992/93.

- 18 Τέλος, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1560/93 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, για την τροποποίηση του κανονισμού 3950/92 (ΕΕ L 154, σ. 30, στο εξής: κανονισμός 1560/93), αντικατέστησε το άρθρο 3 του κανονισμού 3950/92 με ένα νέο κείμενο, στο οποίο καθορίζονται οι συνολικές ποσότητες για κάθε κράτος μέλος. Για την Ιρλανδία, η καθορισθείσα συνολική ποσότητα περιέλαβε αύξηση κατά 0,6 % για τη χορήγηση των πρόσθετων ποσοτήτων σε ορισμένες κατηγορίες παραγωγών (βλ. το άρθρο 1 του κανονισμού 1560/93).

- 19 Οι ποσότητες αναφοράς που αρχικώς χορηγήθηκαν σε κάθε έναν από τους ενάγοντες, καθώς και οι μετέπειτα μεταβολές των ποσοτήτων αυτών, εμφανίζονται στους πίνακες του παραρτήματος Ι της παρούσας αποφάσεως. Οι παραδόσεις γάλακτος των εναγόντων περιλαμβάνονται στους πίνακες του παραρτήματος ΙΙ. Οι πίνακες αυτοί αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας αποφάσεως.

Διαδικασία

- 20 Οι ενάγοντες άσκησαν τις αγωγές τους με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Φεβρουαρίου 1993 (Th. O'Dwyer), στις 15 Φεβρουαρίου 1993 (Th. Keane), στις 24 Μαρτίου 1993 (Th. Cronin), στις 30 Μαρτίου 1993 (J. Reidy) και στις 13 Απριλίου 1993 (Th. O'Dwyer), τα οποία πρωτοκολλήθηκαν με αριθμούς υποθέσεων C-36/93, C-67/93, C-106/93, C-129/93 και C-152/93 αντιστοίχως.
- 21 Με διατάξεις της 2ας Σεπτεμβρίου 1993 στην υπόθεση C-67/93, της 6ης Σεπτεμβρίου 1993 στην υπόθεση C-36/93 και της 8ης Σεπτεμβρίου 1993 στις υποθέσεις C-106/93, C-129/93 και C-152/93, επετράπη στην Επιτροπή να παρέμβει στις εν λόγω υποθέσεις υπέρ του εναγομένου.
- 22 Κατ' εφαρμογήν της απόφασης 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993, για την τροποποίηση της απόφασης 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 144, σ. 21), το Δικαστήριο, με διατάξεις της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, παρέπεμψε τις υποθέσεις C-36/93, C-67/93, C-106/93, C-129/93 και C-152/93 ενώπιον του Πρωτοδικείου. Οι υποθέσεις αυτές πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου με αριθμούς υποθέσεων T-466/93, T-469/93, T-473/93, T-474/93 και T-477/93 αντιστοίχως.
- 23 Με διατάξεις του προέδρου του τρίτου τμήματος του Πρωτοδικείου, της 11ης Οκτωβρίου 1994 και της 14ης Ιανουαρίου 1995, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων T-466/93, T-469/93, T-473/93, T-474/93 και T-477/93 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής απόφασης.
- 24 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, οι ενάγοντες εκλήθησαν να παράσχουν ορισμένα αριθμητικά στοιχεία αφορώντα την παραγωγή τους και το ύψος της συμπληρωματικής εισφοράς η

οποία τους επιβλήθηκε κατά την περίοδο 1992/93 και, για την υπόθεση T-477/93, κατά την περίοδο 1993/94. Η επ' ακροατηρίου συζήτηση διεξήχθη στις 14 Φεβρουαρίου 1995.

Αιτήματα των διαδίκων

Στις υποθέσεις T-466/93, T-469/93, T-473/93 και T-474/93

25 Με τα δικόγραφα τους οι ενάγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τον κανονισμό 816/92·

— να επιδικάσει στους ενάγοντες αποζημίωση ύψους:

— 1 048,2 ECU [1 003,44 ιρλανδικών λιρών (IR£)] στην υπόθεση T-466/93,

— 280,9 ECU (268,90 IR£) στην υπόθεση T-469/93,

— 535,2 ECU (512,33 IR£) στην υπόθεση T-473/93 και

— 943,8 ECU (903,47 IR£) στην υπόθεση T-474/93,

ή αποζημίωση άλλου ύψους κατά την κρίση του Πρωτοδικείου·

— να επιδικάσει τόκους επί του ποσού αυτού προς ετήσιο επιτόκιο 8 %, από 1ης Απριλίου 1993·

— να καταδικάσει το εναγόμενο στα δικαστικά έξοδα.

26 Το εναγόμενο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— στις υποθέσεις T-469/93, T-473/93 και T-474/93

— να απορρίψει την αίτηση ακυρώσεως του κανονισμού 816/92 ως απαράδεκτη·

— σε όλες τις υποθέσεις

— να απορρίψει τις αγωγές αποζημιώσεως ως αβάσιμες·

— να καταδικάσει τους ενάγοντες στα δικαστικά έξοδα.

27 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει τις αγωγές αποζημιώσεως ως αβάσιμες·

— να καταδικάσει κάθε ενάγοντα στα έξοδα παρεμβάσεως στα οποία υποβλήθηκε η ίδια για κάθε υπόθεση.

28 Με τις παρατηρήσεις τους επί του υπομνήματος παρεμβάσεως της Επιτροπής, οι ενάγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει τα αιτήματα της Επιτροπής·

— να δεχθεί τα αιτήματα της αγωγής·

— αν το εναγόμενο δεν καταδικαστεί στην καταβολή των δικαστικών εξόδων της παρεμβάσεως της Επιτροπής, να καταδικάσει την τελευταία να φέρει τα δικαστικά έξοδα των εναγόντων.

Στην υπόθεση T-477/93

29 Ο ενάγων ζητεί με το δικόγραφό του από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τον κανονισμό 748/93·

— να επιδικάσει στον ενάγοντα αποζημίωση ύψους 5 759,50 ECU (5 513,39 IR£) ή άλλο ποσό, κατά την κρίση του Πρωτοδικείου, λόγω της ζημίας την οποία υπέστη από τα αποτελέσματα του κανονισμού 748/93·

— να επιδικάσει τόκους επί του ποσού αυτού προς ετήσιο επιτόκιο 8 %, από 1ης Απριλίου 1993·

— να καταδικάσει το εναγόμενο στα δικαστικά έξοδα.

30 Το εναγόμενο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη και, επικουρικώς, ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τον ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα.

31 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή αποζημιώσεως ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τον ενάγοντα στα έξοδα της παρεμβάσεως.

32 Με τις παρατηρήσεις του επί του υπομνήματος παρεμβάσεως της Επιτροπής, ο ενάγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει τα αιτήματα της Επιτροπής·

— να δεχθεί τα αιτήματα της αγωγής·

— αν το εναγόμενο δεν καταδικαστεί στα έξοδα της παρεμβάσεως της Επιτροπής, να καταδικάσει την τελευταία να φέρει τα δικαστικά έξοδα του ενάγοντος.

- 33 Κατά την προφορική διαδικασία της 14ης Φεβρουαρίου 1995, οι ενάγοντες στις υποθέσεις Τ-466/93, Τ-469/93, Τ-473/93 και Τ-474/93, καθώς και ο ενάγων Th. O'Dwyer στην υπόθεση Τ-477/93, παραιτήθηκαν από τα αιτήματα ακυρώσεως του κανονισμού 816/92 και του κανονισμού 748/93 αντιστοίχως. Επομένως, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει την παραίτηση από τις προσφυγές ακυρώσεως.

Επί των αιτημάτων αποζημιώσεως όσον αφορά τις υποθέσεις Τ-466/93, Τ-469/93, Τ-473/93 και Τ-474/93

- 34 Οι ενάγοντες στις υποθέσεις Τ-466/93, Τ-469/93, Τ-473/93 και Τ-474/93 ισχυρίζονται ότι, εκδίδοντας τον κανονισμό 816/92 και μειώνοντας, επομένως, χωρίς αποζημίωση τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες για την περίοδο από 1ης Απριλίου 1992 έως 31 Μαρτίου 1993, το Συμβούλιο υπερέβη προδήλως και σοβαρώς τα όρια της ασκήσεως των εξουσιών του και παρέβη υπέρτερους κανόνες δικαίου που προστατεύουν τους ιδιώτες, οπότε γεννάται εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας βάσει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ (στο εξής: Συνθήκη). Συναφώς, οι τέσσερις ενάγοντες προβάλλουν έξι πανομοιότυπους ισχυρισμούς, αντλούμενους, πρώτον, από την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης· δεύτερον, από την παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης· τρίτον, από την παράβαση των άρθρων 39 και 40 της Συνθήκης· τέταρτον, από την προσβολή του δικαιώματος της ιδιοκτησίας και της ελευθερίας ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας· πέμπτον, από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας· και, έκτον, από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

- 35 Επιπλέον, στις υποθέσεις Τ-469/93, Τ-473/93 και Τ-474/93, οι ενάγοντες Th. Kean, Th. Cronin και J. Reidy προβάλλουν, προς στήριξη των αιτημάτων αποζη-

μιάσεως, μια σειρά ισχυρισμών αντλουμένων από το ότι ο κανονισμός 816/92 ανέστειλε ή κατήργησε, χωρίς αποζημίωση, ποσότητες αναφοράς που δεν βασίζονταν στο άρθρο 5γ, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 804/68. Οι ισχυρισμοί αυτοί πρέπει να εξεταστούν αφού εξεταστούν οι ισχυρισμοί που προβάλλονται από το σύνολο των τεσσάρων εναγόντων.

Επί του πρώτου ισχυρισμού, που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 36 Οι ενάγοντες προβάλλουν, κατ' ουσίαν, δύο κύρια επιχειρήματα. Πρώτον, φρονούν ότι το νομοθετικό πλαίσιο που υπήρχε πριν από την έκδοση του κανονισμού 816/92 τους είχε δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, η οποία προσεβλήθη, όσον αφορά την περίοδο από 1ης Απριλίου 1992 έως 31 Μαρτίου 1993, είτε διότι δεν καταβλήθηκε αποζημίωση είτε διότι το 4,5 % των ποσοτήτων αναφοράς που είχαν προηγουμένως ανασταλεί με τον κανονισμό 775/87 δεν επαναχορηγήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Δεύτερον, φρονούν ότι η κατάργηση της προβλεπόμενης στον κανονισμό 775/87 αποζημιώσεως, χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση και χωρίς μεταβατικά μέτρα, συνιστά επίσης προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης τους.

- 37 Ως προς το νομοθετικό πλαίσιο, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι ο κανονισμός 816/92 εντάσσεται στο ίδιο νομοθετικό πλαίσιο με τον κανονισμό 775/87, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 1111/88 και 3879/89, ο οποίος αφορούσε την «προσωρινή» αναστολή του 4,5 % των ποσοτήτων αναφοράς έναντι αποζημιώσεως, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 19ης Μαρτίου 1992, C-311/90, Hierl (Συλλογή 1992, σ. I-2061). Υπό τις συνθήκες αυτές, ο κανονισμός 816/92, δεδομένου ότι διευκρινίζει με τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του (σημείο 8 ανωτέρω) ότι οι εν λόγω ποσότητες «δεν διατηρούνται» και ότι «το Συμβούλιο θα αποφασίσει οριστικά για το μέλλον των ποσοτήτων αυτών», θα πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρατείνει την προσωρινή αναστολή του 4,5 % τουλάχιστον για την περίοδο 1992/93. Η παράταση αυτή της

προσωρινής αναστολής συνεπάγεται αναγκαστικά την παράταση της αποζημιώσεως, η οποία ανέκαθεν ήταν στενά συνδεδεμένη με την προσωρινή αναστολή, για την ίδια αυτή περίοδο.

38 Προς στήριξη του επιχειρήματός τους ότι ο κανονισμός 816/92 δεν προέβη σε οριστική μείωση των ποσοτήτων αναφοράς, οι ενάγοντες επικαλούνται, μεταξύ άλλων, τις ίδιες τις διατάξεις του κανονισμού 816/92, το έγγραφο του Συμβουλίου της 5ης Φεβρουαρίου 1993 (σημείο 13 ανωτέρω), τη συμβιβαστική πρόταση της Προεδρίας, που εγκρίθηκε κατά την από 24 έως 26 Μαΐου 1993 σύνοδο του Συμβουλίου και η οποία αναφέρεται στις «ανασταλείσες ποσότητες», και δύο ανακοινωθέντα τύπου του ιρλανδικού Υπουργείου Γεωργίας της 1ης Ιουλίου 1992 και της 17ης Δεκεμβρίου 1992, τα οποία ανέφεραν ότι το ζήτημα των προσωρινώς αποσυρθεισών ποσοτήτων αναφοράς δεν είχε διευθετηθεί οριστικώς και ότι κατόπιν αιτήσεως του υπουργού περιελήφθη σχετική δήλωση στα πρακτικά της περιόδου συνόδου του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 1992.

39 Επιπλέον, οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι είναι αδύνατον να βρεθεί άλλο πειστικό παράδειγμα μείωσης μιας ποσοτώσεως χωρίς αποζημίωση. Επομένως, η κατάσταση εν προκειμένω είναι συγκρίσιμη με εκείνη που εξέτασε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 28ης Απριλίου 1998, 120/86, Mulder (Συλλογή 1988, σ. 2321, στο εξής: Mulder I), καθόσον η μη καταβολή αποζημιώσεως δεν μπορούσε να συναχθεί ούτε από το συνολικό πλαίσιο των προϊσχυσάντων κανονισμών ούτε από τη μεταβολή των υλικών συνθηκών.

40 Εξάλλου, η ίδια η φύση της γαλακτοκομικής παραγωγής καθιστά απαραίτητο τον προγραμματισμό, ιδίως λόγω των οικονομικών και συμβατικών υποχρεώσεων που συνεπάγεται για τον παραγωγό και οι οποίες ασφαρίζονται, ως επί το πλείστον, σε ετήσια βάση. Επιπλέον πρέπει να αποφεύγεται το ενδεχόμενο γενέσεως της υποχρεώσεως καταβολής συμπληρωματικής εισφοράς. Υπό τις συνθήκες αυτές, από την κατάργηση της αποζημιώσεως χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση ή χωρίς μεταβατικά μέτρα γεννάται ευθύνη της Κοινότητας (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1975, 74/74, CNTA κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1975, σ. 157, σκέψη 43).

- 41 Τέλος, το ότι οι ενάγοντες έλαβαν αντιστάθμιση κατά τα πέντε προηγούμενα έτη δεν αποτελεί, κατ' αυτούς, κρίσιμο στοιχείο, δεδομένου ότι η χορηγούμενη από τον κανονισμό 775/87 αποζημίωση ήταν ανέκαθεν συνδεδεμένη με την προηγούμενη προσωρινή αναστολή που προβλεπόταν στον κανονισμό αυτό και δεν ήταν προσήκουσα, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Hierl. Επιπλέον, οι ενάγοντες αμφισβητούν την ορθότητα του ισχυρισμού του εναγομένου ότι η τιμή του γάλακτος έχει αυξηθεί στην Ιρλανδία από το 1987.
- 42 Το εναγόμενο υποστηρίζει ότι το να αναγνωριστεί ότι οι γαλακτοπαραγωγοί είχαν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς τη διατήρηση της αποζημίωσης επ' αόριστον θα ισοδυναμούσε με την αναγνώριση σχετικών κεκτημένων δικαιωμάτων, πράγμα το οποίο είναι αντίθετο προς πάγια νομολογία (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Ιανουαρίου 1986, 250/84, Eridania κ.λπ., Συλλογή 1986, σ. 117, και της 20ής Σεπτεμβρίου 1988, 203/86, Ισπανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 4563).
- 43 Το εναγόμενο υποστηρίζει ότι η εισαχθείσα με τον κανονισμό 775/87 αναστολή είχε καταρχάς αποφασιστεί ως προσωρινό μέτρο, έτσι ώστε το ποσοστό της να είναι δυνατόν να αναθεωρηθεί ανάλογα με την εξέλιξη της αγοράς. Από την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι η αποζημίωση πρέπει να είναι ανάλογη προς την πρόσθετη προσπάθεια που ζητείται από τους παραγωγούς, πράγμα το οποίο εξηγεί, δεδομένου ότι η προσπάθεια αυτή μειώνεται φυσικά συν τω χρόνω, τον φθίνοντα χαρακτήρα της. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση που η τιμή του γάλακτος μειώνεται ή παραμένει σταθερή, οι παραγωγοί οδηγούνται σε εξεύρεση εναλλακτικών δραστηριοτήτων για να αντισταθμίσουν την απώλεια εισοδήματος και, στην περίπτωση που η τιμή αυξάνει — πράγμα το οποίο συνέβη εν προκειμένω —, η αρχική απώλεια εισοδήματος εξαφανίζεται συν τω χρόνω.
- 44 Ακριβώς επειδή η δυσμενής εξέλιξη της ζητήσεως κατέστησε αναγκαίες και περαιτέρω μειώσεις της προσφοράς, η Επιτροπή, στις σχετικές με την αναμόρφωση της κοινής γεωργικής πολιτικής προτάσεις της, που δημοσιεύθηκαν στις

31 Δεκεμβρίου 1991, πρότεινε αυτή η προσωρινή αναστολή των ποσοτώσεων να τραπεί σε οριστική μείωση και να μην καταβάλλεται πλέον η φθίνουσα αποζημίωση (ΕΕ C 337, σ. 35).

- 45 Εκδίδοντας τον κανονισμό 816/92, το Συμβούλιο ακολούθησε την πρόταση της Επιτροπής περί μη παρατάσεως της φθίνουσας αποζημίωσης. Όσον αφορά τις ανασταλείσες ποσότητες αναφοράς, αυτές αφαιρέθηκαν από τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες, πράγμα που είχε ως συνέπεια την οριστική μείωση των ατομικών ποσοτώσεων, και το Συμβούλιο διατήρησε το δικαίωμα να επανεξετάσει την τύχη τους, υπό το φως της εξελίξεως της αγοράς. Συνεπώς, το μόνο πράγμα για το οποίο δόθηκε υπόσχεση στους παραγωγούς είναι ότι η τύχη αυτού του 4,5 % των ποσοτήτων αναφοράς θα επανεξεταζόταν, πράγμα το οποίο έγινε κατά την έκδοση του κανονισμού 1560/93 (σημείο 18 ανωτέρω).
- 46 Κατά το εναγόμενο, πολλές άλλες μειώσεις των ποσοτήτων αναφοράς έχουν ήδη επιβληθεί και ούτε ήταν πάντοτε προσωρινές ούτε συνοδεύονταν από αποζημίωση. Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ένας συνετός και ενημερωμένος επιχειρηματίας θα έπρεπε να αναμένει τα επιβαλλόμενα μέτρα, ενόψει της εξελίξεως της αγοράς (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395). Η συναχθείσα στην προπαρατεθείσα απόφαση CNTA κατά Επιτροπής αρχή, την οποία επικαλούνται οι ενάγοντες, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, καθόσον υφίστατο επιτακτικό δημόσιο συμφέρον που δικαιολογούσε νέες μειώσεις των ποσοτήτων αναφοράς και καθόσον οι μειώσεις αυτές ήταν απολύτως προβλέψιμες, ενόψει της δυσμενούς εξελίξεως της αγοράς. Επιπλέον, η καταβληθείσα βάσει του κανονισμού 775/87 αποζημίωση κατά τη διάρκεια των προ της ενάρξεως της ισχύος του επίδικου κανονισμού πέντε ετών, συνολικού ύψους 45,5 ECU ανά 100 kg, αποζημίωσε απολύτως ικανοποιητικά τους παραγωγούς για τις δυνητικές απώλειες εισοδήματος και για την προσπάθεια προσαρμογής που τους ζητήθηκε.
- 47 Η Επιτροπή, παρεμβαίνουσα, ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι εισαχθείσες με τον κανονισμό 816/92 μεταβολές ήσαν προβλέψιμες (απόφαση του Δικαστηρίου

της 11ης Μαρτίου 1987, 265/85, Van den Bergh en Jurgens κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1155). Συγκεκριμένα, η από πέντε ετών μείωση των εν λόγω ποσοτήτων, η καταβολή φθίνουσας αποζημιώσεως κατά την περίοδο αυτή, η συνέχιση της υπέρβασης πλεονασματικής παραγωγής και η αιτιολογία της προτάσεως της Επιτροπής, COM(91) 409 τελικό, της 31ης Οκτωβρίου 1991, ήταν στοιχεία βάσει των οποίων ένας συνετός και ενημερωμένος παραγωγός θα μπορούσε να γνωρίζει ότι η προηγούμενη κατάσταση δεν μπορούσε να αποκατασταθεί και θα μπορούσε να προβλέψει νέες μειώσεις των ποσοτήτων αναφοράς, καθώς και την κατάργηση της αποζημιώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 48 Πρέπει να υπενθυμιστεί, καταρχάς, ότι η δυνατότητα επικλήσεως της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης παρέχεται σε κάθε επιχειρηματία στον οποίο ένα θεσμικό όργανο δημιούργησε βάσιμες προσδοκίες. Ωστόσο, οι επιχειρηματίες δεν μπορούν να έχουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς τη διατήρηση υφισταμένης καταστάσεως η οποία ενδέχεται να τροποποιηθεί κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως των κοινοτικών οργάνων. Αυτό ισχύει κατ' εξοχήν σ' έναν τομέα σαν τις κοινές οργανώσεις των γεωργικών αγορών, του οποίου το αντικείμενο προσαρμόζεται διαρκώς σε συνάρτηση με τις διακυμάνσεις της οικονομικής καταστάσεως (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, όπ.π., σκέψη 33, και της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-4973, σκέψη 80 και τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1994, T-489/93, Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1201, σκέψη 67, και της 21ης Φεβρουαρίου 1995, T-472/93, Campo Ebro κ.λπ. κατά Συμβουλίου, μη δημοσιευθείσα ακόμη στη Συλλογή, σκέψη 71). Στο πλαίσιο αυτό, το πεδίο εφαρμογής της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν μπορεί να διευρυνθεί τόσο ώστε να καλύψει, γενικώς, την εφαρμογή μιας νέας ρυθμίσεως επί των μελλοντικών αποτελεσμάτων καταστάσεων που γεννήθηκαν υπό το κράτος της προηγούμενης ρυθμίσεως (προσπαρατεθείσες αποφάσεις Ισπανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 19, και Campo Ebro κ.λπ. κατά Συμβουλίου, σκέψη 52).

- 49 Στην προκειμένη περίπτωση, ο καθορισμός των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων, στο πλαίσιο του εγκαθιδρυθέντος με τον κανονισμό 856/84 συστήματος της συμπληρωματικής εισφοράς, υπάγεται στην ευρεία εξουσία εκτιμήσεως του Συμβουλίου να προσαρμόζει την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων σε συνάρτηση με τις διακυμάνσεις

της οικονομικής καταστάσεως. Επομένως, ουδείς επιχειρηματίας μπορεί, καταρχήν, να έχει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς το ότι το Συμβούλιο, στο πλαίσιο της διαχειρίσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής, δεν θα μειώσει, για το μέλλον, τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες και, συνεπώς, τις ποσότητες αναφοράς των καθ' έκαστον παραγωγών (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Συμβουλίου, σκέψεις 19 και 20).

50 Ομοίως, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, σ' ένα τέτοιο πλαίσιο, οι γαλακτοπαραγωγοί δεν θα μπορούσαν να έχουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς το ότι κάθε μείωση των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς θα συνοδεύεται από αποζημίωση. Κατά την άποψη του Πρωτοδικείου, η προπαρατεθείσα απόφαση Hierl, την οποία επικαλούνται οι ενάγοντες, δεν έχει αντίθετο νόημα. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι το γεγονός και μόνο ότι χορηγήθηκε αποζημίωση κατά τις διενεργηθείσες από προηγούμενους κανονισμούς μειώσεις των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων δεν θα μπορούσε να δημιουργήσει στους ενδιαφερομένους επιχειρηματίες δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς τη χορήγηση αποζημίωσης για κάθε μετέπειτα μείωση των εν λόγω ποσοτήτων.

51 Οι σκέψεις αυτές ισχύουν στην προκειμένη περίπτωση τοσούτω μάλλον καθόσον η ισχύς της όλης ρυθμίσεως σχετικά με το σύστημα της συμπληρωματικής εισφοράς που εισήχθη με τον κανονισμό 856/84, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού 775/87, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1111/88 και με τον προπαρατεθέντα κανονισμό 3879/89, της 11ης Δεκεμβρίου 1989, έληγε στις 31 Μαρτίου 1992. Δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις ανανεώσεως του συστήματος αυτού για τα επόμενα έτη υπάγονταν στην ευρεία εξουσία εκτιμήσεως του Συμβουλίου, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, καταρχήν, ουδείς επιχειρηματίας μπορούσε να έχει οποιαδήποτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς το περιεχόμενο των νομοθετικών διατάξεων που θα εξέδιδε το Συμβούλιο για τον μετά τις 31 Μαρτίου 1992 χρόνο, ιδίως όσον αφορά τη διατήρηση των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων.

52 Επομένως, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, καταρχήν, οι ενάγοντες δεν μπορούν να επικαλεστούν προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης τους όσον αφορά τη μείωση, χωρίς αποζημίωση, των ποσοτήτων αναφοράς, που διενεργήθηκε για την περίοδο 1992/93 με τον κανονισμό 816/92.

- 53 Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, όταν ένας συνετός και ενημερωμένος επιχειρηματίας είναι σε θέση να προβλέψει τη θέσπιση κοινοτικού μέτρου που μπορεί να θίξει τα συμφέροντά του, δεν μπορεί να επικαλεστεί προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του κατά τη θέσπιση του μέτρου αυτού (προπαρατεθείσες αποφάσεις Van den Bergh en Jurgens κατά Επιτροπής, σκέψη 44, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 37, και Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, σκέψη 51).
- 54 Στην προκειμένη περίπτωση, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι ένας συνετός και ενημερωμένος επιχειρηματίας μπορούσε να προβλέψει την εν λόγω μείωση των ποσοτήτων αναφοράς χωρίς αποζημίωση, για την περίοδο 1992/93. Συγκεκριμένα, ενόψει του γεγονότος ότι είχαν ανασταλεί κατά τα πέντε προηγούμενα έτη ισοδύναμες ποσότητες αναφοράς, ότι είχε ήδη καταβληθεί στους παραγωγούς καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αυτής φθίνουσα αποζημίωση συνολικού ύψους 45,5 ECU ανά 100 kg και ότι η παραγωγή γάλακτος εξακολούθησε να είναι πλεονασματική, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι ένας συνετός και ενημερωμένος γαλακτοπαραγωγός μπορούσε να προβλέψει τη χωρίς αποζημίωση μείωση των ποσοτήτων αναφοράς, που διενεργήθηκε για την περίοδο από 1ης Απριλίου 1992 έως 31 Μαρτίου 1993 με τον κανονισμό 816/92. Επιπλέον, η Επιτροπή είχε υποβάλει και τυπικώς πρόταση με αυτό το περιεχόμενο τον Οκτώβριο του 1991, η οποία δημοσιεύθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 1991 (ΕΕ C 337, σ. 35). Επομένως, υπό τις συνθήκες αυτές, οι ενάγοντες δεν μπορούν να επικαλεστούν προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης τους (προπαρατεθείσα απόφαση Van den Bergh en Jurgens κατά Επιτροπής, σκέψη 44).
- 55 Για τους ίδιους αυτούς λόγους, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, παρά τα επιχειρήματα των εναγόντων, το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον κανονισμό 816/92, δεν παραβίασε τις αρχές που συνάγονται από την προπαρατεθείσα απόφαση CNTA κατά Επιτροπής. Συγκεκριμένα, η νομολογία αυτή δεν ισχύει, κατά το Πρωτοδικείο, στην περίπτωση που η βαλλομένη πράξη ήταν προβλέψιμη. Στη συγκεκριμένη όμως περίπτωση, όλοι οι ενδιαφερόμενοι είχαν προειδοποιηθεί ρητώς σχετικά με τη δυνατότητα μείωσης χωρίς αποζημίωση, από 1ης Απριλίου 1992, των εν λόγω ποσοτήτων, αφού είχαν δημοσιευθεί οι σχετικές προτάσεις της Επιτροπής (σκέψη 54 ανωτέρω). Δεδομένου ότι ο προγραμματισμός της παραγωγής γάλακτος γίνεται ουσιαστικώς σε ετήσια βάση, από την 1η Απριλίου κάθε έτους, οι ενάγοντες ήσαν συνεπώς σε θέση να προβλέψουν εγκαίρως τις συνέπειες των προταθέντων μέτρων και να αντιδράσουν προσηκόντως.

- 56 Επιπλέον, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι το επιχείρημα που αντλούν οι ενάγοντες από το νομοθετικό πλαίσιο, ότι δηλαδή ο κανονισμός 816/92 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρέτεινε την εισαχθείσα με τον κανονισμό 775/87 προσωρινή αναστολή και ότι η περίσταση αυτή δικαιολογεί τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς το ότι η μείωση των ποσοτήτων αναφοράς που διενεργήθηκε με τον κανονισμό 816/92 θα συνοδευόταν με αποζημίωση, δεν είναι, ούτε αυτό, βάσιμο.
- 57 Συγκεκριμένα, η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, για να προβληθεί λυσιτελώς, δεν μπορεί, εκ φύσεως, παρά να δημιουργείται από πράξεις ή παραλείψεις προγενέστερες της πράξεως που υποτίθεται ότι την έχει προσβάλει. Επομένως, το κείμενο του κανονισμού 816/92, που αποτελεί τη βαλλομένη πράξη εν προκειμένω, δεν μπορεί, καθ' εαυτό, να χρησιμεύσει ως βάση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης την οποία επικαλούνται οι ενάγοντες. Ομοίως, πρέπει να απορριφθούν όλα τα άλλα στοιχεία τα οποία επικαλούνται οι ενάγοντες ως γενεσιουργά της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης τους (βλ. σκέψη 38 ανωτέρω), στον βαθμό που είναι μεταγενέστερα της εκδόσεως του κανονισμού 816/92.
- 58 Η μόνη προ της 31ης Μαρτίου 1992 περίσταση όμως που επικαλούνται οι ενάγοντες για να στηρίξουν τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη τους είναι η προσωρινή αναστολή που προβλέπεται από τον κανονισμό 775/87, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 1111/88 και 3879/89. Ωστόσο, για τους ήδη εκτεθέντες λόγους, το κείμενο των προγενεστέρων αυτών κανονισμών δεν μπορούσε, καθ' εαυτό, να δημιουργήσει οποιαδήποτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς τις διατάξεις που θα εξέδιδε κατόπιν το Συμβούλιο, στο πλαίσιο της διαχειρίσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η λέξη «προσωρινή», που χρησιμοποιείται στον κανονισμό 775/87, ουδεμία δικαιολογημένη εμπιστοσύνη δημιουργούσε ως προς το ότι οι εν λόγω ποσότητες θα αποκαθίσταντο ή ως προς το ότι θα καταβαλλόταν αποζημίωση για την οριστική κατάργηση των ποσοτήτων αυτών.
- 59 Επιπλέον, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να δεχθεί το επιχείρημα των εναγόντων ότι ο κανονισμός 816/92 πρέπει να ερμηνευθεί ως παρατείνων την προβλεπόμενη από τον κανονισμό 775/87 προσωρινή αναστολή. Συγκεκριμένα, ο κανονι-

σμός 816/92 συνιστά μια απολύτως νέα διάταξη, που ορίζει τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες για την περίοδο από 1ης Απριλίου 1992 έως 31 Μαρτίου 1993, δεδομένου ότι η ισχύς του όλου συστήματος της συμπληρωματικής εισφοράς, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης από τον κανονισμό 775/87 προσωρινής αναστολής, έληξε στις 31 Μαρτίου 1992. Επομένως, στο πλαίσιο αυτό, ο κανονισμός 816/92 εισήγαγε μια οριστική μείωση των συνολικών ποσοτήτων για την περίοδο 1992/93, ενώ μετατέθηκε για αργότερα η λήψη αποφάσεως σχετικά με το μέλλον των ποσοτήτων που δεν διατηρήθηκαν για την περίοδο 1992/93.

- 60 Επομένως, ο πρώτος ισχυρισμός των εναγόντων πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου ισχυρισμού, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδικιών

- 61 Οι ενάγοντες, επικαλούμενοι τη νομολογία του Δικαστηρίου, ισχυρίζονται, κατ' ουσίαν, ότι το προοίμιο του κανονισμού 816/92 (σκέψη 8 ανωτέρω) δεν παραθέτει τους λόγους που δικαιολογούν την απόκλιση μεταξύ του προηγούμενου καθεστώτος, που εισήχθη με τον κανονισμό 775/87 και προέβλεπε προσωρινή αναστολή με αποζημίωση, και των διατάξεων του κανονισμού 816/92. Ειδικότερα, δεν γίνεται καμία μνεία των λόγων για τους οποίους δεν χορηγείται πλέον η αποζημίωση και δεν διευκρινίζεται σε ποιο βαθμό ή, ενδεχομένως, για ποιο λόγο η προσωρινή αναστολή ορισμένου ποσοστού των ποσοτήτων αναφοράς μετατράπηκε σε μόνιμη μείωση. Ομοίως, δεν υφίσταται καμία βεβαιότητα ως προς τη σχεδιαζόμενη διάρκεια του μέτρου αυτού.

- 62 Η έλλειψη αποζημίωσης δεν εντάσσεται στο σύστημα του συνόλου των ληφθέντων από το Συμβούλιο μέτρων· από την άποψη αυτή, ο κανονισμός 816/92 αφίσταται θεμελιωδώς του συνοδευόμενου από αποζημίωση συστήματος προσωρινής αναστολής που θεσπίστηκε με τους κανονισμούς 775/87,

1111/88 και 3879/89. Οι ενάγοντες προσθέτουν ότι η έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 1639/91 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1991, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 150, σ. 35), η οποία ανέφερε «ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 775/87 (...) προβλέπει αποζημίωση σταδιακά φθίνουσα επί πενταετία για τη μείωση της παραγωγικής ικανότητας που ήταν αποτέλεσμα της εν λόγω αναστολής», δεν ανήκει στο σύνολο των μέτρων που αφορούν την προσωρινή αναστολή και, εν πάση περιπτώσει, θα μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η προσωρινή αναστολή θα αιρόταν μετά την πάροδο των πέντε ετών.

63 Το εναγόμενο δέχεται ότι η μη καταβολή αποζημιώσεως δεν έχει αιτιολογηθεί ρητά και εμπειριστατωμένα στον κανονισμό 816/92, αλλά φρονεί ότι η μη καταβολή αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του συνόλου των θεσπισθέντων μέτρων και, επομένως, δεν ήταν αναγκαίο να αιτιολογηθεί ρητά και εμπειριστατωμένα (προπαρατεθείσα απόφαση Eridania κ.λπ., σκέψεις 37 και 38· βλ., επίσης, την απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1978, 125/77, Koninklijke Scholten-Honig, Συλλογή τόμος 1978, σ. 625, σκέψεις 18 έως 22, και την προπαρατεθείσα απόφαση Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 16).

64 Συγκεκριμένα, με τον κανονισμό 775/87, όπως παρατάθηκε εν συνεχεία, το Συμβούλιο ανέστειλε ένα τμήμα των ποσοτήτων αναφοράς, προκειμένου να συμβάλει στην καλύτερη ισορροπία της αγοράς, η οποία ήταν έντονα πλεονασματική, και προέβλεψε την προσωρινή καταβολή μιας σταδιακά φθίνουσας αποζημιώσεως. Το ότι η αποζημίωση αυτή ήταν φθίνουσα και θα καταβαλλόταν επί ορισμένο χρόνο είχε τονιστεί, ιδίως, στην έβδομη αιτιολογική σκέψη του προπαρατεθέντος κανονισμού 1639/91, της 13ης Ιουνίου 1991 (σκέψη 62 ανωτέρω). Επομένως, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται ο κανονισμός 816/92 γίνεται ευχερώς κατανοητό από τους ενδιαφερομένους.

65 Εν πάση περιπτώσει, η Κοινότητα δεν μπορεί να υπέχει εξωσυμβατική ευθύνη λόγω της ανεπαρκούς αιτιολογήσεως μιας κοινοτικής πράξεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1982, 106/81, Kind κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 2885, σκέψη 14).

- 66 Η παρεμβαίνουσα υπενθυμίζει ότι η έβδομη αιτιολογική σκέψη του εκδοθέντος στις 13 Ιουνίου 1991 προπαρατεθέντος κανονισμού 1639/91 προέβλεπε ότι η φθίνουσα αποζημίωση θα έπαυε να καταβάλλεται στο μέλλον και ότι η ίδια η παρεμβαίνουσα είχε εκφράσει τον Οκτώβριο του 1991, με τις προτάσεις που υπέβαλε στο Συμβούλιο, την πρόθεσή της να παγιώσει την αναστολή μετατρέποντάς την σε οριστική μείωση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 67 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η αιτιολογία που επιβάλλει το άρθρο 190 της Συνθήκης πρέπει να προσαρμόζεται στη φύση της σχετικής πράξεως. Από την αιτιολογία πρέπει να διαφαίνεται, κατά τρόπο σαφή και μη διαφορούμενο, η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλομένη πράξη, κατά τρόπο ώστε αφενός οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου, προκειμένου να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους, και αφετέρου να μπορεί το κοινοτικό δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του. Ωστόσο, δεν απαιτείται η αιτιολογία των κανονισμών να εξειδικεύει τα διάφορα πραγματικά ή νομικά στοιχεία, ενίοτε πολυάριθμα και πολύπλοκα, που αποτελούν το αντικείμενο των κανονισμών, εφόσον αυτά εντάσσονται στο συστηματικό πλαίσιο του συνόλου των μέτρων των οποίων αποτελούν μέρος (προπαρατεθείσες αποφάσεις *Eridania κ.λπ.*, σκέψεις 37 και 38, και *Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκέψεις 15 και 16).
- 68 Όσον αφορά τη διενεργηθείσα με τον κανονισμό 816/92 μείωση των ποσοτήτων αναφοράς, το άρθρο 1 του κανονισμού 816/92 ορίζει τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες για κάθε κράτος μέλος για την περίοδο 1992/93 και διευκρινίζει ότι, γι' αυτή την ίδια περίοδο, ορισμένες ποσότητες — που καθορίζονται σε τόνους για κάθε κράτος μέλος — δεν περιελήφθησαν στις συνολικές εγγυημένες ποσότητες. Διευκρινίζεται επίσης ότι «το Συμβούλιο θα αποφασίσει οριστικά για το μέλλον των ποσοτήτων αυτών, στα πλαίσια της αναμόρφωσης της ΚΓΠ».
- 69 Από τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 816/92 προκύπτει ότι οι ποσότητες αυτές αποκλειστήκαν για την περίοδο 1992/93, διότι «η διαρκής

παρουσία των πλεονασμάτων καθιστά αναγκαίο τον αποκλεισμό, για την ενάτη περίοδο, του 4,5 % των ποσοτήτων παραδόσεων αναφοράς από τις εγγυημένες συνολικές ποσότητες».

70 Επομένως, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι το Συμβούλιο αιτιολόγησε επαρκώς το γιατί οι επίμαχες ποσότητες αναφοράς αποκλείστηκαν από τις συνολικές εγγυημένες ποσότητες για την περίοδο 1992/93.

71 Όσον αφορά την έλλειψη αποζημιώσεως, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι ο κανονισμός 816/92 εντάσσεται στο πλαίσιο του συνόλου των ληφθέντων μέτρων στον τομέα του συστήματος της συμπληρωματικής εισφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, ήταν γνωστό στους ενδιαφερομένους ότι η χορήγηση της φθίνουσας αποζημιώσεως που προβλεπόταν στον κανονισμό 775/87, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 1111/88 και 3882/89, θα έπαυε στις 31 Μαρτίου 1992 και ότι κανένα νομοθέτημα δεν προέβλεπε την ανανέωσή της. Επιπλέον, για τους ήδη εκτεθέντες λόγους, ήταν προβλέψιμη η εν λόγω μείωση των ποσοτήτων χωρίς αποζημίωση για την περίοδο 1992/93 (σκέψη 54 ανωτέρω). Επομένως, η έλλειψη ρητής αιτιολογίας, όσον αφορά τη μη χορήγηση αποζημιώσεως για την περίοδο 1992/93, δεν ήταν ικανή να στερήσει από τους ενάγοντες τη δυνατότητα να προβάλουν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους ή να εμποδίσει το Πρωτοδικείο να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο.

72 Τέλος, και εν πάση περιπτώσει, από την ενδεχόμενη ανεπάρκεια αιτιολογήσεως μιας κανονιστικής πράξεως δεν γεννάται εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας (προπαρατεθείσα απόφαση Kind κατά ΕΟΚ, σκέψη 14, και απόφαση της 6ης Ιουνίου 1990, C-119/88, AERPO κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2189, σκέψη 19· προπαρατεθείσα απόφαση Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, σκέψη 41).

73 Επομένως, ο δεύτερος ισχυρισμός των εναγόντων πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου ισχυρισμού, που αντλείται από την παράβαση των άρθρων 39 και 40 της Συνθήκης

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 74 Οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι η διενεργηθείσα με τον κανονισμό 816/92 μείωση των ποσοτήτων αναφοράς, χωρίς αποζημίωση, συνιστά κατάφωρη παραβίαση των στόχων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 39, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 2, της Συνθήκης. Συναφώς, τονίζουν ότι είναι αναγκαίο να μην ανατραπεί η ευαίσθητη ισορροπία μεταξύ όλων των μέτρων που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, ενόψει, ιδίως, των επιπτώσεων που έχει η αποτελούσα κύρωση συμπληρωματική εισφορά, η οποία επιβάλλεται όταν ένας παραγωγός υπερβαίνει την οικεία ποσότητα αναφοράς.
- 75 Οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι, αντίθετα απ' ό,τι ισχυρίζεται το εναγόμενο, ο κανονισμός 816/92 διαταράσσει την ισορροπία μεταξύ των διαφόρων στόχων του άρθρου 39 της Συνθήκης και δεν λαμβάνει υπόψη ότι η σχετική με τις συμπληρωματικές εισφορές νομοθεσία αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Hierl, σκέψη 15). Ωστόσο, η συλλογιστική που διατύπωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση Hierl, που αφορούσε τον κανονισμό 775/87, δεν μπορεί να μεταφερθεί στην προκειμένη περίπτωση, διότι ο κανονισμός 816/92 συνιστά μάλλον μόνιμη κατάργηση των ποσοτήτων αναφοράς χωρίς αποζημίωση παρά προσωρινή αναστολή με αποζημίωση.
- 76 Το επίδικο μέτρο έχει πολύ πιο πολύπλοκα αποτελέσματα απ' ό,τι υποστηρίζει το εναγόμενο, διότι οι ενάγοντες πρέπει να αντιμετωπίσουν χαμηλότερο ύψος παραδόσεων, χωρίς δυνατότητα προσαρμογής σ' αυτό, ενώ παράλληλα υπόκεινται στη συμπληρωματική εισφορά χωρίς να τους χορηγείται καμία αποζημίωση. Η απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, στο εξής: Mulder II), και η προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Συμβουλίου, αφορούσαν διαφορετικές καταστάσεις.

- 77 Το εναγόμενο θεωρεί ότι ο στόχος της εξασφάλισης των γεωργικών εισοδημάτων, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συνθήκης, πρέπει να συμβιβάζεται με τον στόχο της σταθεροποίησης των αγορών, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και στον οποίο μπορεί να δίδεται προσωρινά προτεραιότητα υπό ορισμένες περιστάσεις (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Van den Bergh en Jurgens κατά Επιτροπής, σκέψη 20, και Hierl, σκέψη 13). Εν προκειμένω είναι θεμιτό να δοθεί τέτοια προτεραιότητα.
- 78 Ακόμη και αν υποθεθεί ότι η διακοπή της χορηγήσεως αποζημιώσεως είναι αντίθετη προς τους στόχους του άρθρου 39, δεν γεννάται εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, εφόσον η διακοπή αυτή δικαιολογείται από το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που συνιστά η σταθεροποίηση μιας έντονα πλεονασματικής αγοράς (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Mulder II, σκέψη 12). Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι με το σύστημα των ποσοτήτων αναφοράς κατέστη δυνατή η διατήρηση υψηλών τιμών για το γάλα σ' αυτή την πλεονασματική κατάσταση, ενώ η άλλη δυνατότητα που διέθεταν τα κοινοτικά όργανα για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση αυτή, ήτοι η μείωση των τιμών, θα είχε πολύ πιο αρνητικά αποτελέσματα επί των εισοδημάτων των θιγόμενων γεωργοκτηνοτρόφων (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 14).
- 79 Η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε παρατηρήσεις επί του ισχυρισμού αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 80 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει εκ προοιμίου ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την επιδίωξη των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής τα κοινοτικά όργανα πρέπει να διασφαλίζουν τη μόνιμη εναρμόνιση που καθίσταται αναγκαία από ενδεχόμενες αντιφάσεις μεταξύ των στόχων αυτών, εάν θεωρηθούν μεμονωμένα, και ενδεχομένως να δίδουν προσωρινώς σε κάποιον εξ αυτών την προτεραιότητα που επιβάλλουν τα γεγονότα ή οι οικονομικές περιστάσεις ενόψει των οποίων τα όργανα εκδίδουν τις αποφάσεις τους. Η νομολογία δέχεται ομοίως ότι ο κοινοτικός νομοθέτης διαθέτει, στο πεδίο της κοινής γεωργικής πολιτικής, ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, η οποία αντιστοιχεί

προς τις πολιτικές ευθύνες που του αναθέτουν τα άρθρα 40 και 43 της Συνθήκης (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Hierl, σκέψη 13, και Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 47).

81 Συναφώς, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι η διενεργηθείσα με τον κανονισμό 816/92 μείωση των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1992/93 συνιστά μέτρο ενσωματούμενο στο σύστημα της συμπληρωματικής εισφοράς που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 856/84 και παρατάθηκε για ένατη δωδεκάμηνη περίοδο με τον ίδιο τον κανονισμό 816/92. Όπως τόνισε ήδη το Πρωτοδικείο (σκέψη 69 ανωτέρω), ο σκοπός της μείωσης αυτής ήταν η σταθεροποίηση της χαρακτηριζομένης από διαρθρωτικά πλεονάσματα αγοράς γάλακτος, πράγμα το οποίο αντιστοιχεί στον στόχο της σταθεροποίησης των αγορών, τον οποίο αναφέρει ρητώς το άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της Συνθήκης (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Ισπανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 11, και Hierl, σκέψη 10).

82 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, επομένως, το Συμβούλιο μπορούσε, κατά την άσκηση της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως την οποία διαθέτει στο πεδίο της κοινής γεωργικής πολιτικής, να δώσει προσωρινώς προτεραιότητα στον στόχο της σταθεροποίησης της αγοράς των γαλακτοκομικών προϊόντων, χωρίς να υπερβεί τις αρμοδιότητες που του απονέμει το άρθρο 39 της Συνθήκης. Εξάλλου, το Δικαστήριο έκρινε, με την απόφαση της 17ης Μαΐου 1988, 84/87, Eirpelding (Συλλογή 1988, σ. 2647, σκέψη 26), ότι το σύστημα της συμπληρωματικής εισφοράς, το οποίο αποβλέπει στη μέσω του περιορισμού της γαλακτοκομικής παραγωγής αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησεως στην αγορά γάλακτος, η οποία χαρακτηρίζεται από διαρθρωτικά πλεονάσματα, εντάσσεται στο πλαίσιο τόσο των στόχων της ορθολογικής αναπτύξεως της γαλακτοκομικής παραγωγής, κατά την έννοια του άρθρου 39, παράγραφος 1, στοιχείο α', της Συνθήκης, όσο και του στόχου της διατηρήσεως δίκαιου βιοτικού επιπέδου στον γεωργικό πληθυσμό, κατά την έννοια του άρθρου 39, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συνθήκης, καθόσον συμβάλλει στη σταθεροποίηση του εισοδήματος του πληθυσμού αυτού.

83 Εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, τέλος, ότι οι ενάγοντες δεν προσκόμισαν το παραμικρό στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το Συμβούλιο

παρέβη τον στόχο της εξασφάλισης «ενός δικαίου βιοτικού επιπέδου» στον γεωργικό πληθυσμό, κατά την έννοια του άρθρου 39, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συνθήκης, ή ότι παρέβη το άρθρο 39, παράγραφος 2, της Συνθήκης, λόγω του ότι δεν προέβλεψε αποζημίωση για την περίοδο 1992/93.

- 84 Συναφώς, το Πρωτοδικείο τονίζει, πρώτον, ότι οι ενάγοντες δεν υποχρεώθηκαν, λόγω της επίμαχης μείωσης των ποσοτήτων αναφοράς για την περίοδο 1992/93, σε καταβολή της συμπληρωματικής εισφοράς, η οποία επιβάλλεται όταν ένας παραγωγός υπερβαίνει την οικεία ποσότητα αναφοράς. Συγκεκριμένα, από το παράρτημα II της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι κατά την περίοδο 1992/93 οι παραδόσεις των Th. O'Dwyer και Th. Cronin δεν έφθασαν το επίπεδο των ποσοτήτων αναφοράς που διέθεταν τότε. Ως προς τους Th. Keane και J. Reidy, ο συνήγορός τους επιβεβαίωσε κατά την προφορική διαδικασία ότι δεν επιβλήθηκε στους ενάγοντες αυτούς η συμπληρωματική εισφορά, μολονότι είχαν υπερβεί τις διαθέσιμες ποσοστώσεις τους. Συγκεκριμένα, κατά την εναλλακτική λύση Β που εφαρμόζεται στην Ιρλανδία, ο παραγωγός υποχρεούται στην καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς μόνον εφόσον η συνολική ποσότητα γάλακτος που παραδίδεται σε αγοραστή (κανονικά στον γεωργικό συνεταιρισμό στον οποίο ανήκει ο παραγωγός) υπερβαίνει την ποσότητα αναφοράς του αγοραστή (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1988, 61/87, Thevenot κ.λπ., Συλλογή 1988, σ. 2375). Αυτό δεν συνέβη όσον αφορά τους Th. Keane και J. Reidy κατά τη διάρκεια της περιόδου 1992/93.
- 85 Δεύτερον, όπως επίσης προκύπτει από το παράρτημα II της παρούσας αποφάσεως, οι ενάγοντες υπερέβησαν κατά κανόνα τις ποσότητες αναφοράς που διέθεταν μεταξύ 1987/88 και 1991/92. Ωστόσο, για τους προεκτεθέντες λόγους, δεν τους επιβλήθηκε συμπληρωματική εισφορά.
- 86 Τρίτον, καθένας από τους ενάγοντες έχει λάβει ήδη συνολικό ποσό 45,5 ECU ανά 100 kg ως αποζημίωση για την αναστολή του 4,5 % των ποσοτήτων αναφοράς κατά την περίοδο 1987/88 έως 1991/92, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι υπερβάσεις των ποσοτήτων αναφοράς που διέθεταν κατά την ίδια αυτή περίοδο.

- 87 Τέταρτον, οι ενάγοντες, εξαιρουμένου του Th. O'Dwyer, επωφελήθηκαν από τις δυνατότητες που προσφέρονταν, ιδίως με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13), όπως αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 3950/92, για να αυξήσουν σημαντικά τις ποσότητες αναφοράς τους. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το παράρτημα Ι της παρούσας αποφάσεως, στον Th. Keane, ως μικρό παραγωγό, χορηγήθηκαν πρόσθετες ποσότητες αναφοράς το 1989/90 και στους Th. Keane και Th. Cronin χορηγήθηκαν πρόσθετες ποσότητες αναφοράς με τις αποφάσεις του Milk Quota Appeals Tribunal το 1990/91 (Th. Keane και Th. Cronin) και το 1991/92 (Th. Keane). Οι Th. Keane, Th. Cronin και J. Reidy αύξησαν επίσης τις ατομικές ποσότητες αναφοράς τους με ορισμένες αγορές πρόσθετων ποσοστώσεων, στο πλαίσιο των ισχυόντων στην Ιρλανδία Milk Quota Restructuring Schemes· τέλος, οι Th. Cronin και J. Reidy μίσθωσαν ορισμένες πρόσθετες ποσότητες.
- 88 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι διαθέσιμες για τους Th. Keane, Th. Cronin και J. Reidy ποσοστώσεις κατά το 1992/93, μετά τη διενεργηθείσα με τον κανονισμό 816/92 μείωση, ήταν υψηλότερες από τις ποσοστώσεις που διέθεταν οι ενάγοντες αυτοί αμέσως πριν από την εισαχθείσα με τον κανονισμό 775/87 προσωρινή αναστολή, κατά ποσοστό περίπου 132 %, 47 % και 11 % αντιστοίχως (βλ. το παράρτημα Ι της παρούσας αποφάσεως).
- 89 Ακόμη και αν υποθεθεί ότι οι ενάγοντες υπέστησαν απώλεια εισοδημάτων λόγω της μη καταβολής αποζημιώσεως για την περίοδο 1992/93 — πράγμα το οποίο, εν πάση περιπτώσει, ουδόλως αποδεικνύεται από τα στοιχεία της δικογραφίας — από την προπαρατεθείσα απόφαση Hiefl, σκέψεις 13 και 14, προκύπτει ότι, σε ορισμένο βαθμό, η απώλεια εισοδήματος που ενδέχεται να οδηγήσει σε προσωρινή χειροτέρευση του βιοτικού επιπέδου των γεωργών πρέπει να γίνεται δεκτή, στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνει το Συμβούλιο για τον περιορισμό της παραγωγής, όταν η κατάσταση της αγοράς χαρακτηρίζεται, επί μακρά περίοδο, από σημαντικά διαρθρωτικά πλεονάσματα. Εξάλλου, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 14, η εναλλακτική λύση σε σχέση με την έκδοση κανονισμού μειώνοντας τις ποσότητες αναφοράς, ήτοι η μείωση των τιμών παρεμβάσεως των γαλακτοκομικών προϊόντων, θα μπορούσε να έχει πολύ δυσμενέστερες συνέπειες επί των εισοδημάτων των γεωργών, όπως ορθώς επισήμανε το Συμβούλιο.

- 90 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ο τρίτος ισχυρισμός των εναγόντων πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου ισχυρισμού, που αντλείται από την προσβολή του δικαιώματος της ιδιοκτησίας και της ελευθερίας ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 91 Οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι το δικαίωμα της ιδιοκτησίας συγκαταλέγεται μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται στο πλαίσιο της κοινοτικής έννομης τάξεως. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 1979, 44/79, Hauer (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 749), πρέπει να καθορισθεί ο επιδιωκόμενος με το βαλλόμενο μέτρο σκοπός και, εν συνεχεία, να εκτιμηθεί αν οι επίμαχοι περιορισμοί τελούν σε εύλογη σχέση με τον σκοπό αυτό ή, αντιθέτως, συνιστούν υπέρμετρη και αφόρητη επέμβαση στα προνόμια του ιδιοκτήτη.
- 92 Εν προκειμένω, η μη καταβολή αποζημιώσεως για την περίοδο 1992/93 έχει ως συνέπεια ότι δεν υφίσταται τέτοια εύλογη σχέση. Κατά τους ενάγοντες, ο κανονισμός 816/92 ισοδυναμεί με απαλλοτριώση χωρίς αποζημίωση, δεδομένου ότι οι γαλακτοκομικές ποσότητες αναφοράς έχουν πραγματική οικονομική αξία (βλ. το σημείο 24 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Jacobs στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1989, 5/88, Wachauf, Συλλογή 1989, σ. 2609, 2622). Επομένως, η μόνιμη κατάργησή τους χωρίς αποζημίωση συνιστά αφόρητη επέμβαση στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας και απειλεί τις εκμεταλλεύσεις των εναγόντων.
- 93 Οι ενάγοντες επικαλούνται επίσης την ελευθερία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, η οποία επιβεβαιώθηκε και αυτή στο κοινοτικό δίκαιο με την προπαρατεθείσα απόφαση Hauer, σκέψη 32. Οι διατάξεις του κανονισμού 816/92 συνιστούν εμπόδιο στην άσκηση της ελευθερίας αυτής, το οποίο δεν δικαιολογείται από το γενικό συμφέρον.

- 94 Το εναγόμενο τονίζει ότι το Δικαστήριο ουδέποτε δέχθηκε ότι οι γαλακτοκομικές ποσότητες αναφοράς μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δικαιώματος ιδιοκτησίας που μπορεί να αποχωριστεί από το δικαίωμα επί της γης προς την οποία συναρτώνται. Επομένως, η μείωση των ποσοτήτων αναφοράς που επιβλήθηκε εν προκειμένω δεν μπορεί, καταρχήν, να συνιστά προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας των ενδιαφερομένων (απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Οκτωβρίου 1991, C-44/89, Von Deetzen, Συλλογή 1991, σ. 5119, στο εξής: Von Deetzen II, σκέψη 27).
- 95 Εξάλλου, ούτε το δικαίωμα ιδιοκτησίας ούτε η ελευθερία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας συνιστούν απόλυτα προνόμια στο κοινοτικό δίκαιο. Πρόκειται απλώς περί του δικαιώματος προστασίας, ιδίως στο πλαίσιο κοινής οργάνωσης αγοράς, από κάθε υπέρμετρη και αφόρητη επέμβαση που θα προσέβαλλε την ίδια την ουσία των εν λόγω θεμελιωδών δικαιωμάτων (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1989, 265/87, Schröder, Συλλογή 1989, σ. 2237, σκέψη 15). Εν προκειμένω δεν πρόκειται για τέτοια επέμβαση και ο βαλλόμενος περιορισμός εξυπηρετεί σαφώς σκοπό γενικού συμφέροντος.
- 96 Εν πάση περιπτώσει, ενόψει της μικρής σημασίας της επίμαχης μειώσεως, δεν απειλούνται οι εκμεταλλεύσεις των εναγόντων, οπότε δεν θίγεται η ουσία των δικαιωμάτων τους ως προς την ιδιοκτησία ή της ελευθερίας τους προς άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας.
- 97 Η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε παρατηρήσεις επί του ισχυρισμού αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 98 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τόσο το δικαίωμα ιδιοκτησίας όσο και η ελευθερία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας συγκαταλέγονται μεταξύ των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου. Οι αρχές αυτές δεν αποτελούν πάντως απόλυτα προνόμια, αλλά

πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με τη λειτουργία τους μέσα στην κοινωνία. Συνεπώς, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί στην άσκηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας και της ελευθερίας ασκήσεως επαγγελματικών δραστηριοτήτων, ιδίως στο πλαίσιο κοινής οργάνωσης αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί εξυπηρετούν πάντοτε σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Κοινότητα και δεν αποτελούν, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, υπέρμετρη και αφόρητη επέμβαση που θα προσέβαλλε την ίδια την ουσία των διασφαλιζόμενων δικαιωμάτων (προπαρατεθείσες αποφάσεις του Δικαστηρίου Schröder, σκέψη 15, και Wachauf, σκέψη 18· απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 1992, C-177/90, Kühn, Συλλογή 1992, σ. I-35, σκέψεις 16 και 17, και προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 78).

99 Πρέπει να τονιστεί επίσης ότι το διασφαλιζόμενο εντός της κοινοτικής έννομης τάξεως δικαίωμα ιδιοκτησίας δεν περιλαμβάνει το δικαίωμα εμπορίας ενός οφέλους, όπως είναι οι ποσότητες αναφοράς που χορηγούνται στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης της αγοράς, το οποίο δεν προέρχεται ούτε από τα περιουσιακά στοιχεία ούτε από την επαγγελματική δραστηριότητα του ενδιαφερομένου (προπαρατεθείσα απόφαση Von Deetzen II, σκέψη 27· απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 1994, C-2/92, Bostock, Συλλογή 1994, σ. I-955, σκέψη 19).

100 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ήδη (σκέψεις 81 και 82 ανωτέρω) ότι, μειώνοντας τις επίμαχες ποσότητες αναφοράς για την περίοδο 1992/93, ο κανονισμός 816/92 εξυπηρετούσε σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Επιτροπή στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης της αγοράς του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, ιδίως τη σταθεροποίηση της αγοράς και τη μείωση των διαρθρωτικών πλεονασμάτων.

101 Επί πλέον, ούτε η απώλεια των εν λόγω ποσοτήτων αναφοράς ούτε η έλλειψη σχετικής αποζημιώσεως δεν μπορούν να συνιστούν, καθ' εαυτές, προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας ή της ελευθερίας ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, όπως αναγνωρίζονται στο κοινοτικό δίκαιο (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Bostock, σκέψεις 19 και 20).

- 102 Όσον αφορά το αν η διενεργηθείσα με τον κανονισμό 816/92 μείωση των ποσοτήτων αναφοράς απείλησε την κάρπωση των εκμεταλλεύσεων τους από τους ενάγοντες, κατά τρόπο προσβάλλοντα την ίδια την ουσία των δικαιωμάτων τους ιδιοκτησίας ή της ελευθερίας τους να ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα, από τα παραρτήματα I και II της παρούσας αποφάσεως και από τις διαπιστώσεις που παρατίθενται στις σκέψεις 84 έως 88 ανωτέρω προκύπτει ότι οι ενάγοντες ουδόλως απέδειξαν μια τέτοια προσβολή των εν λόγω δικαιωμάτων τους.
- 103 Επομένως, ο τέταρτος ισχυρισμός των εναγόντων πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου ισχυρισμού, που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 104 Οι ενάγοντες φρονούν ότι οι διατάξεις του κανονισμού 816/92 είναι δυσανάλογες σε σχέση με τον επιδιωκόμενο από τον κοινοτικό νομοθέτη σκοπό και ότι τους επιβάλλει ένα δυσβάστακτο βάρος. Δεδομένου ότι η χορήγηση αποζημιώσεως προβλεπόταν ως αναπόσπαστο μέρος των προηγούμενων κανονισμών, ότι οι αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 816/92 δεν αναφέρουν ότι είχε υπάρξει συγκεκριμένη μεταβολή της καταστάσεως μετά την έκδοση του κανονισμού 3882/89, ο οποίος προέβλεπε τη χορήγηση τέτοιας αποζημιώσεως, και ότι από τις ίδιες αυτές αιτιολογικές σκέψεις προκύπτει ότι ο κύριος σκοπός του κανονισμού ήταν να ληφθεί ένα προσωρινό μέτρο, εν αναμονή των προτάσεων της Επιτροπής σχετικά με την αναμόρφωση της κοινής γεωργικής πολιτικής, το γεγονός της μη χορηγήσεως αποζημιώσεως δεν τελεί σε αναλογία προς τον επιδιωκόμενο σκοπό. Αυτό είχε ως απόλεσμα διττή κύρωση για τους ενάγοντες, προκύπτουσα, αφενός, από την επιβολή της συμπληρωματικής εισφοράς σε παραδόσεις μειωμένων ποσοτήτων και, αφετέρου, από την έλλειψη αντισταθμίσεως για τη μείωση αυτή. Με την προπαρατεθείσα απόφαση Hierl, σκέψη 11, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο κανονισμός 775/87 δεν παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη την καταβολή αποζημιώσεως· εν προκειμένω, όμως, η αποζημίωση αυτή δεν υφίσταται πλέον.

105 Το εναγόμενο φρονεί ότι ο ισχυρισμός αυτός συνδέεται ευθέως με τον προηγούμενο ισχυρισμό, που αντλείται από την προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας, και ότι έχει ήδη επαρκώς αποδειχθεί ότι η επιβληθείσα μείωση δεν είναι προδήλως μη ενδεδειγμένη σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Εν πάση περιπτώσει, είναι σαφές ότι το Συμβούλιο δεν υπερέβη προδήλως τα όρια της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως που του αναγνωρίζει συναφώς το Δικαστήριο.

106 Η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε παρατηρήσεις επί του ισχυρισμού αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

107 Η αρχή της αναλογικότητας συγκαταλέγεται, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, μεταξύ των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου. Δυνάμει της αρχής αυτής, η νομιμότητα της απαγορεύσεως μιας οικονομικής δραστηριότητας υπόκειται στην προϋπόθεση να είναι τα απαγορευτικά μέτρα ενδεδειγμένα και αναγκαία για την πραγματοποίηση των στόχων που νομίμως επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση, εξυπακουομένου ότι, όταν είναι δυνατόν να γίνει επιλογή μεταξύ περισσοτέρων ενδεδειγμένων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές και ότι οι προκαλούμενες αρνητικές συνέπειες δεν πρέπει να είναι υπέρμετρες σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Ωστόσο, όπως έχει ήδη ειπωθεί στην παρούσα απόφαση (βλ. σκέψη 82 ανωτέρω), πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο κοινοτικός νομοθέτης διαθέτει, στα θέματα της κοινής γεωργικής πολιτικής, ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που αντιστοιχεί στις πολιτικές ευθύνες που του αναθέτουν τα άρθρα 40 και 43 της Συνθήκης. Συνεπώς, μόνον ο προδήλως μη ενδεδειγμένος χαρακτήρας ενός μέτρου που λαμβάνεται στον τομέα αυτό, σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει το αρμόδιο όργανο, μπορεί να θίξει τη νομιμότητα του μέτρου αυτού (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου Schröder, σκέψεις 21 και 22, την απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-331/88, Fedesa κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-4023, σκέψεις 13 και 14, και την προπαρατεθείσα απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψεις 88 έως 91).

108 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι, για τους εκτεθέντες ως απάντηση στον πρώτο, τρίτο και τέταρτο ισχυρισμό λόγους, οι ενάγοντες δεν απέδειξαν ότι τα θεσπισθέντα με τον κανονισμό 816/92 μέτρα ήσαν προδήλως μη ενδεδειγμένα σε σχέση με τον σκοπό σταθεροποίησης της αγοράς γάλακτος τον οποίο επιδιώκει ο κανονισμός αυτός. Επομένως, ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να απορριφθεί.

Επί του έκτου ισχυρισμού, που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

109 Οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων συνιστά μία εκ των θεμελιωδεστέρων αρχών του κοινοτικού δικαίου και διατυπώνεται στο άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Υπενθυμίζουν επίσης την όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 856/84 και τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 1371/84 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 1984, για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68 (EE L 132, σ. 11), που διευκρινίζουν, αφενός, ότι στην Ιρλανδία η γαλακτοβιομηχανία συμβάλλει σημαντικά στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν και, αφετέρου, ότι η δυνατότητα αναπτύξεως εναλλακτικών μορφών γεωργικής παραγωγής σε σχέση με τη γαλακτοκομική παραγωγή είναι πολύ περιορισμένη. Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι ενάγοντες θεωρούν ότι ο κανονισμός 816/92 δεν πληροί τις προϋποθέσεις που επέβαλε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφασή του Hierl, σκέψη 19, ιδίως διότι ο κανονισμός δεν έλαβε υπόψη τις ιδιαίτερες δυσχέρειες που θα προέκυπταν από την εφαρμογή του για τους Ιρλανδούς παραγωγούς. Έτσι, επιφύλαξε σ' αυτούς, κατά συγκεκριμένο τρόπο, όμοια μεταχείριση με αυτή των παραγωγών των άλλων κρατών μελών, παρ' όλον ότι είχε αναγνωριστεί ότι η κατάστασή τους ήταν διαφορετική.

110 Ενέχουν ομοίως διακρίσεις τόσο η προσωρινή αναστολή όσο και η μη χορήγηση αποζημίωσης, διότι οι παραγωγοί των άλλων κρατών μελών μπόρεσαν

να προσαρμοστούν στις συνέπειες των εν λόγω μέτρων ευχερέστερα, χωρίς να υποστούν τα ίδια αρνητικά αποτελέσματα. Μολονότι, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα απόφαση Hierl, οι τοπικές συνθήκες ενδέχεται να μην είναι κρίσιμες για να εκτιμηθεί το αν υπήρξε παράβαση του άρθρου 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης, αυτό δεν συμβαίνει εν προκειμένω, δεδομένου ότι τόσο το Συμβούλιο όσο και η Επιτροπή αναγνώρισαν με τον κανονισμό 856/84 και τον προπαρατεθέντα κανονισμό 1371/84, της 16ης Μαΐου 1984, την κρισιμότητα των τοπικών συνθηκών στην Ιρλανδία. Εξάλλου, οι μικρές εκμεταλλεύσεις, όπως αυτές των εναγόντων, έχουν ανάγκη μεγαλύτερης προστασίας απ' ό,τι οι μεγάλες εκμεταλλεύσεις.

- 111 Το εναγόμενο τονίζει ότι παρόμοια επιχειρήματα έχουν ήδη απορριφθεί από το Δικαστήριο με τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Ισπανία κατά Συμβουλίου και Hierl. Η ιδιαίτερη κατάσταση της Ιρλανδίας αναγνωρίστηκε με την παρατεθείσα από τους ενάγοντες κανονιστική ρύθμιση του 1984, από την οποία προκύπτει ότι η εθνική ποσότητα αναφοράς καθορίστηκε αρχικώς σε ευνοϊκότερη βάση απ' ό,τι για όλα τα άλλα κράτη μέλη, πλην της Ιταλίας. Ωστόσο, αυτή η ιδιαιτερότητα δεν μπορεί να απαλλάσσει επ' αόριστον τους Ιρλανδούς παραγωγούς από τις μετέπειτα μειώσεις των ποσοτήτων αναφοράς που καθίστανται αναγκαίες λόγω του συνολικού πλεονάσματος της Κοινότητας.
- 112 Η παρεμβαίνουσα τονίζει ότι όχι μόνον η ιδιαίτερη κατάσταση της Ιρλανδίας είχε ληφθεί υπόψη κατά τον αρχικό καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς το 1984, αλλά και το αποτέλεσμα αυτού του ευνοϊκότερου υπολογισμού ήταν αισθητό καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του συστήματος, άρα κάθε συνολική μείωση επηρέασε αναγκαστικά λιγότερο τους Ιρλανδούς παραγωγούς απ' ό,τι τους άλλους.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 113 Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων μεταξύ παραγωγών ή καταναλωτών της Κοινότητας, που

καθιερώνεται με το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, επιβάλλει ότι οι όμοιες καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται διαφορετικά και ότι οι διαφορετικές καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο, εκτός εάν η αντιμετώπιση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά. Τα μέτρα που περιλαμβάνει η κοινή οργάνωση των αγορών, και ιδίως οι σχετικοί μηχανισμοί παρεμβάσεως, δεν μπορούν, επομένως, να διαφοροποιούνται ανάλογα με τις περιοχές και τις άλλες συνθήκες παραγωγής ή καταναλώσεως, παρά μόνον βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που εξασφαλίζουν μια σύμμετρη κατανομή των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων μεταξύ των ενδιαφερομένων, χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ των εδαφών των κρατών μελών (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις του Δικαστηρίου Ισπανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 25, Hierl, σκέψη 18, και Γερμανία κατά Συμβουλίου, σκέψη 67). Εξάλλου, προκειμένου περί του δικαστικού ελέγχου των προϋποθέσεων εφαρμογής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, που εισάγει το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, πρέπει να τονιστεί, όπως έχει ήδη ειπωθεί, ότι το Συμβούλιο διαθέτει στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, που αντιστοιχεί στις πολιτικές ευθύνες που του αναθέτουν τα άρθρα 40 και 43 της Συνθήκης (βλ. απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 1990, C-267/88 έως C-285/88, Wuidart κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-435, σκέψη 14).

114 Δεν αμφισβητείται, εν προκειμένω, ότι με τον κανονισμό 856/84 και τον προπαρατεθέντα κανονισμό 1371/84, της 16ης Μαΐου 1984, έχουν ήδη χορηγηθεί στην Ιρλανδία πρόσθετες ποσότητες αναφοράς, ιδίως για να ληφθούν υπόψη τόσο η συμβολή της γαλακτοβιομηχανίας στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν της Ιρλανδίας όσο και οι παράγοντες που εμποδίζουν στην Ιρλανδία την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών γεωργικής παραγωγής σε σχέση με την παραγωγή γάλακτος.

115 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι οι ενάγοντες δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον κανονισμό 816/92, ήταν υποχρεωμένο να επιφυλάξει ακόμη ευνοϊκότερη μεταχείριση στους Ιρλανδούς παραγωγούς, κατά παρέκκλιση της θεμελιώδους αρχής της ίσης μεταχειρίσεως που καθιερώνεται με το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Ειδικότερα, οι ενάγοντες δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο αποδεικνύον ότι η σημερινή κατάσταση των γαλακτοπαραγωγών στην Ιρλανδία είναι σημαντικά δυσχερέστερη από εκείνη των παραγωγών των άλλων κρατών μελών.

- 116 Αντιθέτως, από τα εμφανιζόμενα στα παραρτήματα I και II της παρούσας αποφάσεως δεδομένα, καθώς και τις διαπιστώσεις που διατυπώθηκαν στις σκέψεις 84 έως 88 ανωτέρω, προκύπτει ότι δεν δικαιολογείτο καμία προνομαϊκή μεταχείριση παραγωγών όπως οι ενάγοντες.
- 117 Όσον αφορά τη θέση των μικρών παραγωγών, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, με την προπαρατεθείσα απόφαση Hierl, σκέψη 19, το Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι ένα μέτρο που έχει θεσπιστεί στο πλαίσιο κοινής οργανώσεως της αγοράς ενδέχεται να έχει διαφορετικές επιπτώσεις επί ορισμένων παραγωγών, ανάλογα με την ιδιαίτερη φύση της παραγωγής τους, δεν συνιστά διάκριση, εφόσον το μέτρο αυτό στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που εξυπηρετούν τις ανάγκες της όλης λειτουργίας της κοινής οργανώσεως αγοράς. Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι ο κανονισμός 816/92, εντός του προεκτεθέντος κανονιστικού πλαισίου, πληροί τις προϋποθέσεις αυτές, όσον αφορά τον αντικειμενικό και σύμμετρο χαρακτήρα των κριτηρίων που χρησιμοποιεί.
- 118 Επομένως, ο έκτος ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

Επί των ισχυρισμών που προβάλλουν οι λοιποί πλην του Th. O'Dwyer ενάγοντες

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 119 Οι Th. Keane, Th. Cronin και J. Reidy υποστηρίζουν ότι οι προβλεπόμενες στον κανονισμό 775/87 προσωρινές αναστολές αφορούσαν τις αρχικές ποσότητες αναφοράς που προβλέπονταν στο άρθρο 5γ, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 804/68. Αυτές οι αρχικές ποσότητες αναφοράς είναι διαφορετικές από τις ποσότητες που αποτελούν τμήμα της κοινοτικής εφεδρικής ποσότητας που δημιουργήθηκε με το άρθρο 5γ, παράγραφος 4, του κανονισμού 804/68. Ωστόσο, από τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, τέταρτο εδάφιο, του κανονισμού 775/87 προκύπτει ότι, λόγω της εφαρμογής της εναλλακτικής λύ-

σεως Β στην Ιρλανδία, η διαλαμβανόμενη σ' αυτές αναστολή του 4,5 % των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων επηρεάζει τις ποσότητες αναφοράς των αγοραστών, οι οποίοι πρέπει να τις μετακυλίσουν στους παραγωγούς, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να λάβουν υπόψη την ιδιαίτερη σύνθεση των ποσοτήτων αναφοράς των παραγωγών αυτών.

120 Επομένως, η χωρίς αποζημίωση αναστολή, όπως προβλέπεται στον κανονισμό 816/92, έπληξε τις πρόσθετες ποσότητες αναφοράς που έλαβαν οι ενάγοντες από την κοινοτική εφεδρική ποσότητα, κυρίως στις περιπτώσεις των Th. Keane και Th. Cronin (βλ. σκέψη 87 ανωτέρω).

121 Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι ενάγοντες ισχυρίζονται, κυρίως, ότι: i) είχαν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς τη μη ανάκληση, χωρίς αποζημίωση, των άλλων ποσοτήτων αναφοράς, πλην εκείνων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 5γ, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 804/68· ii) ο κανονισμός 816/92 δεν μπορεί να συμβιβάζεται με τους στόχους του άρθρου 39 της Συνθήκης, στο μέτρο που καταργεί χωρίς αποζημίωση ποσότητες αναφοράς που δεν προέρχονται από το άρθρο 5γ, παράγραφος 1, του κανονισμού 804/68· iii) η κατάργηση των ποσοτήτων αναφοράς που δεν υπάγονται στο άρθρο 5γ, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 804/68 προσβάλλει το δικαίωμα ιδιοκτησίας και την ελευθερία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας και συνιστά, αφ' εαυτής, δυσμενή διάκριση θίγουσα την από άποψη ανταγωνισμού κατάσταση των εναγόντων.

122 Το εναγόμενο απαντά ότι η ομοιόμορφη αναστολή των ποσοτήτων αναφοράς, απ' όπου και αν προέρχονται αρχικώς, πηγάζει από τον κανονισμό 775/87 και όχι από τον κανονισμό 816/92. Εν πάση περιπτώσει, η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων δεν επιβάλλει την απαλλαγή των προαιρετικώς χορηγουμένων από τις εθνικές αρχές προσθέτων ποσοτήτων αναφοράς από την προσπάθεια προσαρμογής και αλληλεγγύης που έχει ζητηθεί απ' όλους τους παραγωγούς.

123 Η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε παρατηρήσεις επί των ισχυρισμών αυτών.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 124 Οι ενάγοντες βάλλουν, κατ' ουσίαν, κατά του γεγονότος ότι η προκύπτουσα από τις διατάξεις του κανονισμού 816/92 μείωση των ποσοτήτων αναφοράς πλήττει όχι μόνον τις ποσότητες αναφοράς που τους χορηγήθηκαν κατά την έκδοση του κανονισμού 856/84, αλλά και τις πρόσθετες ποσότητες αναφοράς που έχουν λάβει από τότε, ιδίως τις πρόσθετες ποσότητες αναφοράς που χορηγήθηκαν από τις ιρλανδικές αρχές στους Th. Keane και Th. Cronin.
- 125 Ωστόσο, οι ενάγοντες δεν αμφισβητούν ότι, στο πλαίσιο της εφαρμοζόμενης στην Ιρλανδία εναλλακτικής λύσεως B, η προβλεπόμενη στον κανονισμό 816/92 μείωση των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων έπρεπε να μετακυλιστεί αναλογικώς σε κάθε αγοραστή γάλακτος ο οποίος έπρεπε, και αυτός, να μετακυλίσει την εν λόγω μείωση αναλογικώς στις ποσότητες αναφοράς των οικείων γαλακτοπαραγωγών. Οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι αυτή η αναλογική μετακύλιση πρέπει να γίνει χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη προέλευση των ποσοτήτων αναφοράς των επιμέρους παραγωγών.
- 126 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο εκτιμά, πρώτον, ότι δεν είναι βάσιμη η επίκληση από τους ενάγοντες μιας υποτιθέμενης νομικής διακρίσεως μεταξύ, αφενός, των αρχικών ποσοτήτων αναφοράς που προβλέπονται στο άρθρο 5γ, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 804/68 και, αφετέρου, των ποσοτήτων αναφοράς που προέρχονται από τη διαλαμβανόμενη στην παράγραφο 4 του ίδιου κανονισμού κοινοτική εφεδρική ποσότητα. Συγκεκριμένα, από το ίδιο το κείμενο του άρθρου 5γ του κανονισμού 804/68 προκύπτει, αφενός, ότι η οικεία παράγραφος 3 εφαρμόζεται «υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 4» και, αφετέρου, ότι η λειτουργία της διαλαμβανομένης στην παράγραφο 4 κοινοτικής εφεδρικής ποσότητας είναι να «συμπληρώσει» τις εγγυημένες ποσότητες των κρατών μελών. Επομένως, η προέλευση των εν λόγω ποσοτήτων δεν είναι κρίσιμη για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς κάθε παραγωγού κατά την έννοια του άρθρου 5γ, παράγραφος 1. Περαιτέρω, η κοινοτική εφεδρική ποσότητα καταργήθηκε ρητά και οι ποσότητές της ενσωματώθηκαν στις συνολικές εγγυημένες ποσότητες με τον κανονισμό 3950/92 (σκέψη 12 ανωτέρω). Επομένως, η διάκριση την οποία επικαλούνται οι ενάγοντες έχει καταστεί άνευ σημασίας μετά την έκδοση του κανονισμού αυτού, ο οποίος εκδόθηκε προτού οι ενάγοντες ασκήσουν την αγωγή τους.

127 Δεύτερον, η προσφερόμενη σε ορισμένους γαλακτοπαραγωγούς δυνατότητα να αυξήσουν τις ατομικές ποσότητες αναφοράς τους προβλέπεται ρητώς από την κοινοτική νομοθεσία, μεταξύ άλλων, από τις κρίσιμες διατάξεις του προπαρατεθέντος κανονισμού 857/84, της 31ης Μαρτίου 1984, όπως αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 3950/92, και προσδίδει σημαντική ευκαμψία στο σύστημα της συμπληρωματικής εισφοράς. Στο μέτρο που οι παραγωγοί χρησιμοποιούν αυτό το στοιχείο ευκαμψίας, αυξάνοντας προαιρετικά τις ποσότητες αναφοράς τους, επωφελούνται περισσότερο από τις εγγυήσεις τιμών που χορηγούνται στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης της αγοράς, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό στη δημιουργία του διαρθρωτικού πλεονάσματος του οικείου τομέα. Επομένως, καλώς υποχρεούνται να συμμετέχουν, στην ίδια αναλογία με τους λοιπούς παραγωγούς, στις μειώσεις των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων.

128 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι οι Th. Cronin, Th. Keane και J. Reidy δεν μπορούν να επικαλούνται λυσιτελώς την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, στο μέτρο που η διαλαμβανόμενη στον κανονισμό 816/92 μείωση των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων έπληξε τις πρόσθετες ποσότητες αναφοράς που έλαβαν μετά τη χορήγηση των αρχικών ποσοτήτων αναφοράς τους. Ομοίως, κατά την άποψη του Πρωτοδικείου, το ότι ο κανονισμός 816/92 επέβαλε ομοιόμορφη μείωση των ποσοτήτων αναφοράς, χωρίς να λάβει υπόψη την ιδιαίτερη προέλευσή τους, δεν αντιβαίνει ούτε προς τον στόχο του άρθρου 39 της Συνθήκης ούτε προς τις αρχές της αναλογικότητας και της απαγορεύσεως των διακρίσεων ούτε προς το δικαίωμα ιδιοκτησίας και την ελευθερία ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας.

129 Επομένως, οι ισχυρισμοί που προβλήθηκαν ειδικώς από τους Th. Keane, Th. Cronin και J. Reidy πρέπει να απορριφθούν.

130 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, ελλείψει παράνομης και υπαίτιας συμπεριφοράς, τα αιτήματα αποζημιώσεως στις υποθέσεις T-466/93, T-469/93, T-473/93 και T-474/93 πρέπει να απορριφθούν, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν

οι κατά τους ισχυρισμούς των εναγόντων τελεσθείσες παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου μπορούν να χαρακτηριστούν ως «κατάφωρες», κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου, για να θεμελιωθεί η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Mulder II, σκέψεις 19 έως 21). Ομοίως, ελλείπει παράνομης συμπεριφοράς προκύπτουσα από την έκδοση του επίδικου κανονισμού, παρέλκει η απόφαση επί των υπολογισμών της ζημίας, τους οποίους υπέβαλαν οι ενάγοντες, και επί της υπέρθεσης αιτιώδους συναφείας μεταξύ της ζημίας που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν και της προσβαλλομένης πράξεως.

Επί του αιτήματος αποζημίωσης στην υπόθεση T-477/93

- 131 Ο Th. O'Dwyer, ενάγων στην υπόθεση T-477/93, ισχυρίζεται ότι το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον κανονισμό 748/93 (βλ. σκέψεις 15 έως 16 ανωτέρω) και, επομένως, παρατείνοντας, χωρίς αποζημίωση, για την περίοδο από 1ης Απριλίου 1993 έως 31 Μαρτίου 1994, την ισχύ των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων που προβλέπονται στον κανονισμό 816/92, για μία ακόμη φορά υπερέβη προδήλως και σοβαρώς τα όρια της ασκήσεως των εξουσιών του και παρέβη υπέρτερους κανόνες δικαίου προστατεύοντας τους ιδιώτες, οπότε θεμελιώθηκε η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας βάσει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Ο ενάγων προβάλλει, *mutatis mutandis*, τους ίδιους έξι ισχυρισμούς με αυτούς που προβλήθηκαν στις υποθέσεις T-466/93, T-469/93, T-473/92 και T-474/93, προσθέτοντας ορισμένα περαιτέρω επιχειρήματα.
- 132 Στο μέτρο που οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα που προβάλλονται στην υπόθεση T-477/93 συμπίπτουν με τα ήδη εξετασθέντα ανωτέρω, πρέπει να απορριφθούν για τους ίδιους λόγους. Συναφώς, το Πρωτοδικείο τονίζει, επιπλέον, ότι, βάσει των αριθμητικών στοιχείων που παρασχέθηκαν ως απάντηση στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, ο ενάγων υπερέβη αισθητώς την ποσότητα αναφοράς του για την περίοδο 1993/94, χωρίς να του επιβληθεί συμπληρωματική εισφορά.
- 133 Το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι μόνον δύο ισχυρισμοί προβαλλόμενοι στην υπόθεση T-477/93 περιέχουν νέα ή συμπληρωματικά επιχειρήματα, ήτοι οι ισχυρισμοί που αντλούνται από την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και από την παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης.

Επί του ισχυρισμού που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 134 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο, παραλείποντας να ρυθμίσει με τον κανονισμό 748/93 το ζήτημα των ανασταλεισών ποσοτήτων αναφοράς και να προβλέψει προσήκουσα αποζημίωση, παραβίασε κατάφωρα την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Προς στήριξη της απόψεως αυτής, προβάλλει, πέραν των ήδη συνοπτικά εκτεθέντων στις σκέψεις 36 έως 41 ανωτέρω επιχειρημάτων, τα ακόλουθα πρόσθετα επιχειρήματα.
- 135 Ο ενάγων, αναλύοντας τον κανονισμό 748/93, τον συγκρίνει με τον κανονισμό 816/92, καθόσον και οι δύο αποσκοπούν προφανώς στην πλήρωση ενός νομικού κενού. Από τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 748/93 (σκέψη 15 ανωτέρω) προκύπτει ότι ο κανονισμός αυτός θεσπίστηκε εσπευσμένως και χωρίς να εξεταστούν όλα τα ζητήματα, μεταξύ των οποίων το ζήτημα των προσωρινώς ανασταλεισών ποσοτήτων αναφοράς. Μια δήλωση του Συμβουλίου της 17ης Μαρτίου 1993, η οποία έγινε μετά τη συνεδρίαση κατά την οποία εγκρίθηκε η έκδοση του κανονισμού 748/93, ανέφερε ότι το Συμβούλιο «θα λάβει (...) απόφαση (...) επί άλλων ζητημάτων που έχουν ήδη τεθεί από τις αντιπροσωπείες», πράγμα το οποίο θα μπορούσε να αφορά, μεταξύ άλλων, το ζήτημα των ανασταλεισών ποσοτήτων.
- 136 Ο ενάγων φρονεί ότι από τον συνδυασμό των διατάξεων των κανονισμών 3950/92 και 748/93 μπορεί να συναγάγει: i) ότι η διατύπωση και η αιτιολογία τους είναι ανακριβείς και ανεπαρκείς· ii) ότι ο κανονισμός 748/93 δεν συνιστά οριστική απόφαση ως προς το μέλλον των ανασταλεισών ποσοτήτων· iii) ότι το Συμβούλιο επιχείρησε να καταργήσει εμμέσως τις εν λόγω ποσότητες κατά τρόπο αθέμιτο· και iv) ότι, εφόσον η ισχύς των διατάξεων του κανονισμού 775/87 δεν παρατάθηκε, οι προηγουμένως ανασταλείσες ποσότητες θα έπρεπε να επαναχορηγηθούν την 1η Απριλίου 1993.

- 137 Ο ενάγων υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι ο κανονισμός 816/92 δεν είχε ως αποτέλεσμα οριστική μείωση, πράγμα το οποίο αποδεικνύεται από τη μνεία ότι θα λαμβανόταν αργότερα οριστική απόφαση. Ωστόσο, ούτε ο κανονισμός 748/93 συνιστά οριστική απόφαση. Η έκδοση τόσο του κανονισμού 816/92 όσο και, εν συνεχεία, του κανονισμού 748/93 δημιούργησαν έντονη αβεβαιότητα στους παραγωγούς.
- 138 Επομένως, ο κανονισμός 748/93 πρέπει να εκτιμηθεί ως νέα παράταση της προσωρινής αναστολής, η οποία, συνεπώς, θα έπρεπε να έχει ως συνέπεια την καταβολή αποζημιώσεως. Αντιθέτως, αν γινόταν δεκτό ότι ο κανονισμός 748/93 κατάργησε μονίμως τις εν λόγω ποσότητες, το Συμβούλιο θα είχε επίσης παραβιάσει την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, αφού θα είχε ενεργήσει χωρίς προειδοποίηση και δεν θα είχε προβλέψει την καταβολή αποζημιώσεως.
- 139 Το εναγόμενο, υποστηριζόμενο από την παρεμβαίνουσα, αντιτάσσει στον ενάγοντα τα επιχειρήματα που εκτέθηκαν συνοπτικώς στις σκέψεις 42 έως 46 ανωτέρω. Προσθέτει ότι ο κανονισμός 748/93 εκδόθηκε στις 17 Μαρτίου 1993, μετά τη διενεργηθείσα με τον κανονισμό 816/92 οριστική κατάργηση του 4,5 % των ποσοστώσεων, υπό την επιφύλαξη επανεξετάσεως. Πρόκειται περί μεταβατικού μέτρου ληφθέντος προκειμένου να αποφευχθεί ένα νομικό κενό για την περίοδο εμπορίας 1993/94, αλλά δεν υπάρχει τίποτα ούτε στις αιτιολογικές σκέψεις ούτε στο διατακτικό του από το οποίο θα μπορούσε να συναχθεί ότι οι καταργηθείσες ποσότητες θα αποκαθίσταντο. Η προβλεπόμενη στον κανονισμό 816/92 επανεξέταση έλαβε χώρα κατά την περίοδο συνόδου του Συμβουλίου από 24 έως 27 Μαΐου 1993 και κατέληξε στην έκδοση του κανονισμού 1560/93 (σκέψη 18 ανωτέρω).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 140 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός 748/93 είχε ως αποτέλεσμα την παράταση, για την περίοδο 1993/94, των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων που είχαν προβλεφθεί για την περίοδο 1992/93 με τον κανονισμό 816/92.

- 141 Για τους ήδη εκτεθέντες στις σκέψεις 48 έως 60 ανωτέρω λόγους, *mutatis mutandis*, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι, καταρχήν, ο ενάγων δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς την τήρηση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, προκειμένου να υποστηρίξει ότι οι ποσότητες αναφοράς που δεν διατηρήθηκαν για την περίοδο 1992/93 με τον κανονισμό 816/92 έπρεπε να αποκατασταθούν για την περίοδο 1993/94 ή ότι έπρεπε να χορηγηθεί αποζημίωση.
- 142 Όσον αφορά τα ειδικά στοιχεία που επικαλείται ο ενάγων για να θεμελιώσει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που ισχυρίζεται ότι είχε (σκέψη 38 ανωτέρω), τα μόνα στοιχεία που είναι προγενέστερα της εκδόσεως του κανονισμού 748/93 είναι οι διατάξεις του κανονισμού 816/92, το έγγραφο του Συμβουλίου της 5ης Φεβρουαρίου 1993 (σκέψη 13 ανωτέρω) και τα δύο ανακοινθέντα τύπου του ιρλανδικού Υπουργείου Γεωργίας, της 1ης Ιουλίου 1992 και της 17ης Δεκεμβρίου 1992.
- 143 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι τα στοιχεία αυτά θα μπορούσαν, το πολύ, να δημιουργήσουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς το ότι το Συμβούλιο θα επανεξέταζε το ζήτημα του μέλλοντος των μη διατηρηθεισών με τον κανονισμό 816/92 ποσοτήτων και θα λάμβανε τελική απόφαση σχετικώς. Ωστόσο, ουδεμία προθεσμία προβλέφθηκε για μια τέτοια επανεξέταση.
- 144 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι τίποτε δεν εμπόδιζε το Συμβούλιο να παρατείνει, για την περίοδο 1993/94, την ισχύ των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων της περιόδου 1992/93, πριν από την επανεξέταση που προβλεπόταν συγκεκριμένα από το άρθρο 1, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 816/92.
- 145 Περαιτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ως άνω προβλεπομένη επανεξέταση διενεργήθηκε πριν από την έκδοση, στις 14 Ιουνίου 1993, του κανονισμού 1560/93 (σκέψη 18 ανωτέρω). Ο κανονισμός αυτός κατάργησε τον κανονισμό 748/93 και καθόρισε νέες εγγυημένες ποσότητες, προβλέποντας αύξηση κατά 0,6 % των ποσοτήτων αυτών όσον αφορά την Ιρλανδία.

- 146 Επομένως, ο αντλούμενος από την παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

Επί του ισχυρισμού που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης

Συνοπτική έκθεση των επιχειρημάτων των διαδίκων

- 147 Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι, εφόσον το προοίμιο του κανονισμού 816/92 είχε προβλέψει ότι το 4,5 % των ποσοτήτων αναφοράς δεν θα διατηρούνταν για την περίοδο εμπορίας 1992/93, ο κανονισμός 748/93 έπρεπε να διευκρινίσει αν το ποσοστό αυτό επρόκειτο ή όχι να διατηρηθεί για την περίοδο εμπορίας 1993/94. Επιπλέον, καίτοι ο κανονισμός 816/92 είχε διευκρινίσει ότι το Συμβούλιο θα αποφάσιζε οριστικά περί του μέλλοντος του ποσοστού αυτού, ο κανονισμός 748/93 δεν το έπραξε, χωρίς να παραθέσει τους λόγους. Ο τελευταίος αυτός κανονισμός παραβαίνει το άρθρο 190 της Συνθήκης, καθόσον δεν παραθέτει ούτε την αιτιολογία ούτε τη νομική βάση της μόνιμης μείωσης χωρίς αποζημίωση, πράγμα το οποίο αποτελεί τον πρόδηλο σκοπό των αποτελεσμάτων του κανονισμού 3950/92 σε συνδυασμό με τον κανονισμό 748/93.
- 148 Στο πλαίσιο αυτό, δεν είναι δυνατόν να γίνει αναφορά στην αιτιολογία των προγενεστέρων κανονισμών, διότι μόνον ο κανονισμός 748/93 μπορεί να ρυθμίσει ορθώς τις ποσότητες αναφοράς, δεδομένου ότι είναι ο πρώτος που θέτει σε εφαρμογή τις διατάξεις του κανονισμού 816/92 που προέβλεπαν ότι έπρεπε να ληφθεί οριστική απόφαση επί του ζητήματος αυτού.
- 149 Η διάταξη του κανονισμού 816/92, κατά την οποία οι καθοριζόμενες από αυτήν ποσότητες αναφοράς δεν θα διατηρούντο για την περίοδο 1992/93, σημαίνει ότι το ζήτημα έπρεπε να αντιμετωπιστεί το αργότερο κατά τη λήξη της περιόδου αυτής και, επομένως, με τον κανονισμό 748/93. Ωστόσο, εφόσον τέτοια απόφαση δεν ελήφθη κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, οι κανονισμοί

3950/92 και 748/93 έπρεπε να περιέχουν διευκρινίσεις όσον αφορά το μέλλον των ποσοτήτων αυτών.

- 150 Το εναγόμενο, υποστηριζόμενο από την παρεμβαίνουσα, διατυπώνει την άποψη ότι η οριστική μείωση των ποσοτώσεων χωρίς αποζημίωση διενεργήθηκε με τον κανονισμό 816/92 και όχι με τον κανονισμό 748/93. Επομένως, δεν ήταν αναγκαίο να περιέχεται σχετική αιτιολογία στον κανονισμό 748/93.
- 151 Το ότι στον κανονισμό 816/92 αναφέρεται ότι στο μέλλον θα εκδοθεί οριστική απόφαση στο πλαίσιο της αναμορφώσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής δεν συνεπάγεται ότι ήταν αναγκαίο η απόφαση αυτή να ληφθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου 1992/93 και, επομένως, ο κανονισμός 748/93 δεν είναι ο μόνος ο οποίος θα μπορούσε να ρυθμίσει το σημείο αυτό.
- 152 Ακόμη και αν το Πρωτοδικείο έκρινε ότι συντρέχει έλλειψη αιτιολογίας, η ανεπαρκής αιτιολόγηση μιας κοινοτικής πράξεως δεν μπορεί να θεμελιώσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας (προπαρατεθείσα απόφαση Kind κατά ΕΟΚ, σκέψη 14)

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 153 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι ο κανονισμός 748/93 περιλαμβάνεται στο σύνολο των ληφθέντων στον τομέα της συμπληρωματικής εισφοράς μέτρων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ιδίως οι κανονισμοί 816/92 και 3950/92, από τους οποίους προκύπτει ότι εξακολουθούσαν να υφίστανται διαρθρωτικά πλεονάσματα στον τομέα του γάλακτος και ότι το σύστημα της συμπληρωματικής εισφοράς εξακολουθούσε να είναι αναγκαίο. Στο πλαίσιο αυτό, η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 748/93 διευκρινίζει ότι, «εν αναμονή μεταγενέστερης απόφασης, πρέπει να παρατηρηθεί η ισχύς των εγγυημένων συνολικών ποσοτήτων οι οποίες ισχύουν στις 31 Μαρτίου 1993, προσαυξημένων κατά τα υφιστάμενα την ημερομηνία αυτή ποσά τα προερχόμενα από [την κοινοτική εφεδρική ποσότητα]».

154 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι το Συμβούλιο αιτιολόγησε επαρκώς την παράταση, για την περίοδο 1993/94, της ισχύος των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων της περιόδου 1992/93. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο θεωρεί, ενόψει του συνόλου των ληφθέντων στον τομέα της συμπληρωματικής εισφοράς μέτρων, ότι η έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά τη μη καταβολή αποζημιώσεως για την περίοδο 1993/94 δεν στέρησε από τον ενάγοντα τη δυνατότητα να επικαλεστεί αποτελεσματικά τα δικαιώματά του ούτε εμπόδισε το Πρωτοδικείο να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχό του (βλ. σκέψη 71 ανωτέρω).

155 Ομοίως, δεδομένου ότι για την επανεξέταση που προβλέπεται στο άρθρο 1, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 816/92 δεν τασσόταν καμία προθεσμία, το Συμβούλιο δεν ήταν υποχρεωμένο να παράσχει διευκρινίσεις όσον αφορά το μέλλον των διαλαμβανόμενων στη διάταξη αυτή ποσοτήτων. Συναφώς, ο κανονισμός 748/93 διευκρινίζει ρητώς ότι εκδόθηκε «εν αναμονή μεταγενέστερης αποφάσεως».

156 Εν πάση περιπτώσει, όπως ήδη διαπίστωσε το Πρωτοδικείο (σκέψη 72 ανωτέρω), η ενδεχομένως ανεπαρκής αιτιολογία του κανονισμού 748/93 δεν μπορεί να θεμελιώσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

157 Επομένως, ο αντλούμενος από έλλειψη αιτιολογίας ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

158 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το αίτημα αποζημιώσεως στην υπόθεση Τ-477/93 πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να είναι αναγκαίο, αφενός, να εξεταστεί αν ο ενάγων προσκόμισε όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκειμένου να θεμελιωθεί η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας (βλ. σκέψη 130 ανωτέρω) και, αφετέρου, να κριθεί το παραδεκτό του.

- 159 Δεδομένου ότι οι ενάγοντες παραιτήθηκαν από τα περί ακυρώσεως αιτήματά τους (βλ. σκέψη 33 ανωτέρω) και ότι απορρίφθηκαν τα αιτήματα αποζημιώσεώς τους, από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι οι αγωγές T-466/93, T-469/93, T-473/93, T-474/93 και T-477/93 πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 160 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι οι ενάγοντες ηττήθηκαν και ότι το Συμβούλιο έχει υποβάλει σχετικό αίτημα, κάθε ενάγων πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά του έξοδα, καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο για κάθε υπόθεση.
- 161 Η Επιτροπή, που παρενέβη προς υποστήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου, θα φέρει, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα δικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει τις αγωγές.

2) Οι ενάγοντες φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο.

3) Η Επιτροπή φέρει τα δικά της έξοδα.

Biancarelli

Briët

Bellamy

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Ιουλίου 1995.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. Biancarelli